

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Одеська юридична академія»
Чернівецький юридичний інститут

Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для студентів денної форми навчання

Чернівці
Літографія
2020

УДК 347.963
ББК 67.9
Ю83

Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія».
(протокол № 3 від 26.12.2019 р.)

Юрчишин В. М.,

доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Савченко В. А.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінальної юстиції Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Юрчишин Ю.В.,

прокурор відділу організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, яке здійснюється слідчими територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Хмельницькому, що поширює свою діяльність на Чернівецьку область, молодший радник юстиції

Рецензенти:

Марчак Віталій Ярославович,

доктор юридичних наук, професор, заступник голови апеляційного суду Чернівецької області;

Щербанюк Оксана Володимирівна,

доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри процесуального права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Юрчишин В. М., Савченко В. А., Юрчишин Ю. В.

Ю83 Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: Навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання. Чернівці : Технодрук, 2020. 72 с.
ISBN 978-617-7611-58-4

У навчально-методичному посібнику «Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності» подаються тематичні плани навчальної дисципліни; програма навчальної дисципліни; методика проведення семінарських і практичних занять; плани і завдання до практичних і семінарських занять; методика самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни; засоби для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів; додатково рекомендовані нормативні джерела та література.

Рекомендується викладачам, аспірантам, студентам юридичних вузів та факультетів, а також усім, кого цікавлять проблеми вітчизняного кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності.

© Юрчишин В.М., Савченко В.А.,
Юрчишин Ю.В., 2019
© Технодрук, 2019

ISBN 978-617-7611-58-4

ЗМІСТ

Вступ	4
Тематичні плани навчальної дисципліни	6
Програма навчальної дисципліни	7
Методика проведення семінарських і практичних занять ...	21
Плани і завдання до практичних і семінарських занять	23
Методика самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни	30
Завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни	32
Тестові завдання	38
Засоби для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів	50
Рекомендовані нормативні джерела та література	54

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності» призначена для вивчення студентами денної форми навчання Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», підготовка яких здійснюється за навчальними планами слідчо-прокурорської спеціалізації освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

При розробці програми навчальної дисципліни «Психологія слідчої та оперативно-розшукової діяльності» враховувалося, що, приступаючи до її вивчення, студенти володіють базовими знаннями з навчальних дисциплін «Юридична психологія», «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Оперативно-розшукова діяльність», «Кримінальне право».

Метою вивчення навчальної дисципліни є вироблення у студентів вмінь і навичок щодо застосування психологічних знань під час практичної діяльності.

Завданнями вивчення даної навчальної дисципліни є: охарактеризувати слідчу та оперативно-розшукову діяльність як один з різновидів суспільної діяльності, виокремити та охарактеризувати її психологічну складову, дати психологічну характеристику особи слідчого та працівника оперативного підрозділу, визначити психологічні критерії, яким вони повинні відповідати, проаналізувати психологію суб'єктів, які беруть участь у досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень, та взаємодію між ними.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття психології слідчої та оперативно-розшукової діяльності;
- місце психології слідчої та оперативно-розшукової діяльності в структурі юридичної психології;
- види пізнавальних процесів, які проявляються у слідчого під час здійснення досудового слідства;
- психологічні етапи досудового розслідування;

- психологію організації та планування слідчої роботи;
- психологічні особливості конструювання слідчих версій;
- психологію взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів під час досудового розслідування;
- психологічні аспекти проведення окремих слідчих (розшукових) дій;
- тактичні особливості та прийоми встановлення психологічного контакту;
- психологічні основи спілкування в оперативно-розшуковій діяльності;
- використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності під час досудового розслідування кримінальних правопорушень;

уміти:

- застосовувати психологічні знання у практичній діяльності;
- давати психологічну характеристику різним процесам, які відбуваються під час досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності;
- використовувати способи та методи, розроблені наукою психологією, під час досудового розслідування та під час оперативно-розшукової діяльності;
- організовувати тактико-психологічну взаємодію співробітників ОРД, слідчих, фахівців.

Основними формами навчального процесу з навчальної дисципліни «Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності» є лекційні та семінарські (практичні) заняття. Частина тем навчальної дисципліни підлягає самостійному опрацюванню студентами. Опанування навчальної дисципліни «Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності» передбачає проведення підсумкового контролю знань студентів у формі екзамену.

На денній формі навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр») навчальна дисципліна вивчається у 6-му семестрі 3-го курсу (всього ___ годин, з яких:

- 30 аудиторних години, у тому числі 14 лекційних годин і 16 годин семінарських та практичних занять;
- ___ годин самостійної роботи).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Психологічні основи слідчої та оперативно-розшукової діяльності	9	2	2	–	–	5						
Тема 2. Психологічна характеристика учасників досудового розслідування та ОРД	9	2	2	–	–	5						
Тема 3. Психологічні аспекти досудового розслідування	8	2	2	–	–	4						
Тема 4. Психологічні аспекти проведення окремих слідчих (розшукових) дій	8	2	4	–	–	4						
Тема 5. Поняття та сутність ОРД. Психологія ОРД	8	2	2	–	–	4						
Тема 6. Психологічні основи спілкування в ОРД	8	2	2	–	–	4						
Тема 7. Психологічні основи взаємозв'язку слідчої діяльності та ОРД	6	2	2	–	–	4						
Усього годин	90	14	16	–	–	50						

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1.

Психологічні основи слідчої та оперативно-розшукової діяльності

Юридична психологія в системі наукових знань. Предмет, завдання та система юридичної психології. Принципи юридичної психології. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології. Історія розвитку вітчизняної юридичної психології. Методологічні основи юридичної психології. Методи юридичної психології (загальнопсихологічні та специфічні), їхні особливості. Кримінальна психологія як галузь юридичної психології.

Призначення, роль, функції правової психології як складової юридичної психології. Проблеми, що розглядаються правовою психологією та їхнє значення. Основні категорії та поняття правової, кримінальної, пенітенціальної психології. Головні постаті юридичної психології. Сучасний стан та розвиток юридичної психології в Україні.

Кримінальна, судова і кримінально-виконавча (пенітенціарна) психологія. Розвиток уявлень про психологічні аспекти слідчої та оперативно-розшукової діяльності та його етапи.

Проблеми використання психологічних знань у діяльності правоохоронних органів.

Функціонально-психологічний аналіз слідчої діяльності.

Типологія компонентів слідчої ситуації:

- 1) компоненти інформаційного характеру;
- 2) компоненти процесуального і тактичного характеру;
- 3) компоненти матеріального та організаційно-технічного характеру;
- 4) компоненти психологічного характеру.

Співвідношення між компонентами реальної ситуації і модельного її уявлення: достатньо об'єктивно складна ситуація правильно відображена в складній слідчій ситуації; об'єктивно складна ситуація неадекватно відображена як проста слідча ситуація; об'єктивно проста ситуація неадекватно сприймається як складна слідча ситуація.

Типи завдань, які вирішує слідчий при розслідуванні кримінального правопорушення: 1) завдання з визначення джерел інформації; 2) завдання з організації слідчих і оперативно-розшукових дій; 3) завдання з координації діяльності; 4) завдання з економізації процесуальних зусиль і визначення термінів розслідування; 5) завдання з організації профілактичних заходів.

Застосування психології в оперативно-розшуковій діяльності. Психологічна характеристика негласних слідчих (розшукових) дій. Роль та значення психології при їх проведенні. Генезис застосування психологічних знань в оперативно-розшуковій діяльності.

Тема 2.

Психологічна характеристика учасників досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності

Характеристика психологічної структури діяльності юриста (потреби, мотиви, мета, засоби, кінцевий результат). Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста. Професіограма професіональної діяльності юриста.

Процесуальне становище слідчого, його соціально-рольова функція.

Психологічні типи особистості слідчого:

1 тип – слідчий-організатор. Уміло розподіляє повноваження, легко встановлює міжособистісні контакти, успішно керує діями слідчо-оперативної групи.

2 тип – слідчий-мислитель. Не схильний до керівництва, продуктивно генерує версії, є професіоналом в оцінці інформації у справі, віддає перевагу самотійній, інтелектуально-насиченій праці, володіє розвиненим продуктивним мисленням та увагою.

3 тип – слідчий-комунікатор. Легко встановлює і підтримує соціальні контакти, у процесі розслідування основну увагу приділяє комунікативним слідчим діям (допит);

4 тип – слідчий-слідопит. В структурі професійних якостей домінують інформаційно-пошукові, зокрема, високий рівень спостережливості. Схильний працювати «за гарячими слідами», володіє широкими криміналістичними пізнаннями.

Законодавство України, яким регулюється здійснення оперативно-розшукової діяльності. Види та компетенція оперативних підрозділів відповідно до чинного законодавства України.

Психологія співробітника оперативного підрозділу. Психологічні аспекти злочинної діяльності. Психологічні особливості отримання необхідної інформації від свідків, потерпілих, підозрюваних.

Психологія підозрюваного. Типові форми поведінки (позиції) підозрюваного: 1) каяття у вчиненні злочину (явка з повинною, дії щодо відшкодування збитків та ін.); 2) протидія розслідуванню (приховування слідів злочину, схиляння тих чи інших осіб до давання неправдивих показань, одержання інформації про перебіг розслідування, повідомлення неправдивої інформації тощо); 3) продовження злочинної діяльності, вчинення нових злочинів.

Психологія потерпілого і свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності. Види віктимності: 1) віктимогенна деформація – сукупність соціально-психологічних особливостей особи, пов'язаних із особливостями її соціалізації; 2) професійна віктимність (обумовлена виконанням деяких соціальних функцій, наприклад, інкасатор, таксист та ін.); 3) вікова віктимність (як біологічна властивість); 4) віктимна «патологія» (як наслідок патологічного стану особи – тяжкий соматичний розлад, фізична недуга чи психічне захворювання).

Тема 3.

Психологічні аспекти досудового розслідування

Психологія організації та планування діяльності щодо розкриття і розслідування злочинів.

Рівні діяльності щодо розкриття, розслідування злочинів і запобігання їм: 1) вищий – система заходів, яка забезпечує ефективність функціонування елементів системи і досягнення відповідної мети; 2) управлінський – управління певним видом діяльності; 3) методичний – організація досудового розслідування у конкретному кримінальному провадженні; 4) тактичний – організація проведення окремої слідчої (розшукової) дії або організаційно-технічного заходу.

Психологічні особливості конструювання слідчих версій. Володіння слідчим досягненнями загальної та юридичної психології як запорука ефективності планування досудового розслідування.

Слідча уява при розкритті та розслідуванні злочинів. Об'єктивне мислення слідчого. Моделювання розслідування.

Планування розслідування.

Психологія взаємодії слідчого з іншими суб'єктами під час досудового розслідування. Психологічний аспект вивчення організації взаємодії та її зміст: психологічні функції взаємодії; структура відносин в колективі; психологічні характеристики слідчих та оперативних працівників; психологія відносин між ними.

Службові та позаслужбові міжособистісні стосунки між слідчими та працівниками оперативних підрозділів з метою досягнення оптимального співробітництва в колективі в цілому та між конкретними суб'єктами.

Розстановка та підбір кадрів відповідно до психологічних особливостей працівників, їх здібностей, схильностей та типологічних якостей особистості. Створення необхідних передумов для найбільш сприятливих міжособистісних стосунків в колективі, тобто, для підтримання надійного та стабільного психологічного контакту. Підтримування та стимулювання найбільш правильних формальних (службових) взаємовідносин. Застосування психологічних знань керівниками слідчих та оперативних підрозділів для досягнення найбільш ефективної організації взаємодії при керуванні підлеглими. Використання психолого-педагогічного

фактора при організації взаємодії, поєднання імперативних методів з навчанням підлеглих основам правильної організації взаємодії.

Особливості розкриття та розслідування злочинів «за гарячими слідами». Особливості співпраці та взаємодії у складі слідчо-оперативних груп.

Аналіз конфліктних ситуацій під час досудового розслідування. Структура конфлікту. Учасники конфлікту, умови перебігу конфлікту, образи конфліктної ситуації, можливі дії учасників конфлікту, наслідки конфліктних дій. Динаміка конфлікту. Шляхи розв'язання конфліктних ситуацій: попередження конфлікту; управління конфліктом; прийняття оптимальних рішень у конфліктних ситуаціях; розв'язання конфлікту.

Тема 4.

Психологічні аспекти проведення окремих слідчих (розшукових) дій

Психологічні аспекти проведення огляду місця події. Психологічна характеристика особи злочинця за результатами огляду місця події. Психологічні аспекти виявлення та викриття інсценувань при огляді місця події. Психологічні елементи огляду місця події. Сприйняття обстановки місця події.

Психологія освідкування. Вимоги щодо недопущення дій, які принижують честь і гідність особи або є небезпечними для її здоров'я. Налагодження психологічного контакту з освідкуваною особою. Особливості використання технічних засобів при проведенні освідкування.

Психологічні аспекти проведення обшуку. Психологія обшукуваного, феномен звикання до небезпеки. Психологія особи, яка проводить обшук. Психологія пошукових дій при проведенні обшуку.

Психологія допиту. Психологічна характеристика стадій допиту. Початкова стадія допиту. Дослідження психологічного стану допитуваної особи. Поняття «комунікативного контакту». Комунікативні ситуації, що складаються під час допиту. Психологічні особливості допиту в безконфліктній ситуації. Психологічні особливості допиту в конфліктній ситуації. Діагностичні ознаки повідомлення допитуваним завідомо неправдивої інформації. Правила психологічного впливу на осіб, які вчинили злочини, з метою схиляння їх до давання правдивих показань. Психологічні прийоми допиту в конфліктній ситуації. Психологічні особливості допиту підозрюваного. Психологічні особливості допиту потерпілих. Психологічні особливості допиту неповнолітніх, осіб з фізичними та психічними вадами.

Психологічні особливості пред'явлення для впізнання. Види пред'явлення для впізнання. Умови пред'явлення для впізнання. Психологічні особливості пред'явлення для впізнання за участю осіб з фізичними та психічними вадами. Психологічні особливості пред'явлення для впізнання за участю неповнолітніх.

Психологічні особливості проведення слідчого експерименту. Процесуальні вимоги щодо проведення слідчого експерименту. Психологічні особливості проведення слідчого експерименту при

скоєнні дорожньо-транспортних пригод. Психологічні особливості проведення слідчого експерименту при скоєнні вбивств та інших злочинів проти особи.

Психологічні особливості отримання зразків для експертизи. Організаційно-підготовчі дії слідчого при відбиранні біологічних зразків у особи. Тактичні прийоми встановлення психологічного контакту з особою, у якої вилучаються або відбираються зразки. Тактичні прийоми, спрямовані на усунення протидії особи, від якої відбираються зразки. Вимоги щодо недопущення дій, які принижують честь і гідність особи або є небезпечними для її здоров'я.

Тема 5.

Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності. Психологія оперативно-розшукової діяльності

Сутність оперативно-розшукової діяльності (ОРД) як специфічного виду державно-правової діяльності, її завдання. Розвідувальна діяльність. Контррозвідувальна діяльність. Оперативно-перевірочна діяльність. Діяльність по розшуку безвісно відсутніх осіб. ОРД у сфері боротьби зі злочинністю та її межі: оперативно-розшукова профілактика злочинів; виявлення і документування злочинів; розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; забезпечення безпеки суб'єктів кримінального судочинства, співробітників розвідувальних органів, осіб, які конфіденційно співробітничать з розвідувальними органами України, членів їх сімей та близьких родичів. Співвідношення з кримінально-процесуальною діяльністю.

Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація. Конституція України, міжнародні правові акти з прав людини та їх значення для правового регулювання ОРД. Законодавчі, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

Принципи верховенства права та законності в ОРД. Проблема правовідносин в ОРД. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням. Принцип публічності. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання. Принцип конспірації. Принцип оперативності.

Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст. Класифікація оперативно-розшукових заходів. Разові та триваючі ОРЗ. Гласні та негласні ОРЗ. ОРЗ, проведення яких не потребує будь-якого санкціонування. ОРЗ, що проводяться з дозволу начальника оперативно-розшукового підрозділу. ОРЗ, які

проводяться не інакше як за рішенням суду. Глибокі та поверхневі ОРЗ. Автономні та комплексні ОРЗ.

Основні напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.

Розвиток контакту між людьми та його стадії. Сутність та призначення психологічного контакту.

Схема вивчення конкретної особи оперативним співробітником. Методи оцінки особистості в оперативно-розшуковій діяльності. Оцінка особистості за зовнішніми ознаками. Психологічний вплив на особу в оперативно-розшуковій діяльності.

Тема 6.
Психологічні основи спілкування
в оперативно-розшуковій діяльності

Установлення та розвиток психологічного контакту. Особливості знайомства в ОРД. Прийоми вибору приводу для знайомства. Створення оперативним співробітником про себе сприятливої думки.

Формування інтересу та активності у сторін, що спілкуються. Проблеми «симпатії-антипатії» у спілкуванні. Загальна схема залучення особи до спілкування.

Умови спілкування: 1) сприятливі; 2) несприятливі; 3) нейтральні.

Засоби спілкування: мовні та немовні. Мовні: лексичні, синтаксичні, ритміко-мелодійні засоби мови, які в основному використовуються в мові людей, що спілкуються. Немовні: жести, міміка, пантоміма, сигнальні дії і т. д.

Закономірності спілкування і взаємодії людей в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Техніка спілкування в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Психологічні основи ведення переговорів в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Комунікативна сторона спілкування, яка полягає в звичайному обміні інформацією між індивідами, що спілкуються.

Інтерактивна сторона, яка полягає в організації взаємодії між індивідами, що спілкуються, тобто в обміні не тільки знаннями, а й діями.

Перцептивна сторона спілкування, яка означає процес сприйняття один одного партнерами по спілкуванню і встановлення на цій основі хорошого взаєморозуміння.

Переговори як взаємне ділове спілкування з метою досягнення спільного рішення.

Психологічні основи отримання інформації в ОРД. Методика отримання потрібної інформації.

Способи отримання необхідної інформації: спонукання суб'єкта до мимовільних висловлювань фактів, що представляють інтерес для співробітників; спонукання особи, що цікавить оперативного

співробітника, до мимовільних фізичних і експресивних дій, що містить відповідну інформацію.

Прийоми отримання необхідної інформації: демонстрація конкретних предметів, що «оживляють» у пам'яті зацікавленої особи відповідні образи і спонукають її до мимовільних висловлювань; використання суміжної теми розмови; використання почуття значущості конкретної особистості; звернення до почуття власної гідності; прояв байдужості; використання емоційного стресу; постановка несподіваного питання; неточна або помилкова заява; повідомлення «важливих» відомостей; показ обізнаності; підкидання помилкових доказів; створення образу «простака».

Попереднє вивчення співрозмовника.

Психологічна підготовка до цілеспрямованих бесід.

Тема 7.

Психологічні основи взаємозв'язку слідчої та оперативно-розшукової діяльності

Взаємозв'язок слідчої та оперативної діяльності при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.

Відносини, що виникають між слідчими та оперативними співробітниками у службовій діяльності: процесуальні відносини та позапроцесуальні.

Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами. Стадії взаємодії: взаємодія у стадії початку досудового розслідування і реалізації оперативної інформації; взаємодія в ході кримінального провадження (при виконанні доручень слідчого).

Завдання взаємодії органів досудового розслідування з іншими правоохоронними органами та їх підрозділами.

Правова основа взаємодії органів досудового розслідування з іншими правоохоронними органами та їх підрозділами.

Основні принципи взаємодії.

Форми взаємодії: взаємодія апаратів слідства, оперативних та інших співробітників та чергових частин під час виїзду на місце події; взаємодія слідчих підрозділів і оперативних та інших співробітників в період роботи за «гарячими слідами», по розкриттю неочевидних злочинів минулих років; взаємодія слідчого і оперативних та інших співробітників при вирішенні питання про відкриття кримінального провадження за матеріалами оперативних даних, зібраних на підставі Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»; взаємодія слідчого і оперативних працівників в групах, що створюються під час розслідування складних та трудомістких справ.

Основні завдання взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами: попередження, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень; притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, що їх учинили; відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди; відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб.

Організація взаємодії при надходженні заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.

Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу.

Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування.

Поєднання знань та можливостей слідчих та оперативних працівників.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Семінарське (практичне) заняття є однією з найважливіших форм навчально-виховної роботи, на яких студенти вчать логічно мислити, аналізувати явища та узагальнювати факти. Семінарські (практичні) заняття привчають самостійно працювати над літературою, формувати своє відношення до предмета вивчення та свідомо відстоювати свою думку.

Їх призначення полягає у поглибленому опрацюванні теоретичного матеріалу навчальної дисципліни шляхом регулярної та планомірної роботи студентів протягом всього її вивчення. Для цього на семінарських (практичних) заняттях студенти виступають з усним і письмовим викладом учбового матеріалу на певну, задану тему.

Семінарські (практичні) заняття вимагають продуманої організації та ретельної підготовки до їх проведення. Підготовка семінарських (практичних) занять складається з:

- 1) визначення форми проведення заняття:
 - вільної форми у вигляді бесіди або виступів студентів без попереднього розподілу тематики;
 - реферативної форми, при якій заздалегідь із числа студентів призначаються доповідачі та співдоповідачі, які подають на обговорення свої реферати;
 - змішаної форми, що поєднує вільний виступ студентів та обговорення доповідей;
- 2) чіткого планування роботи семінару – визначення його тематики, змісту, методів проведення з урахуванням необхідності оцінки роботи кожного студента;
- 3) підготовки питань, які повинні не лише контролювати знання студентів, але й активізувати їх думку та визначати напрям дискусії;
- 4) організації виступів студентів.

При підготовці до семінарських (практичних) занять рекомендується: ретельно зважити зміст чергової теми занять; підібрати необхідну літературу; розробити план проведення семінару, що включає послідовний виклад у тезовій формі основних положень теми; скласти основні, додаткові та допоміжні питання для студентів; підготувати приклади зв'язку предмета вивчення з практикою

міжнародного співробітництва; розподілити студентів за прізвищами із вказівкою міри їх участі у семінарі; розподілити всі елементи заняття за часом.

Активна форма проведення семінарського (практичного) заняття має велике учбове виховне значення. Підготовка доповідей, рефератів, розв'язування задач, проведення контрольних робіт, заслуховування виступів, участь у дискусіях створюють обстановку, в якій студенту необхідно викладати свої думки чітко, ясно, логічно зв'язано, обґрунтовано, з високою мірою грамотності, досить добре оперуючи при цьому спеціальною мовою науки. У ході дискусії студенти вчать слухати виступи своїх товаришів, порівнюючи з ними свій виступ, доповнювати свої знання, виправляти їх недоліки і відстоювати у спорах свої погляди.

Істотне значення має вступне слово викладача, його педагогічно виправданий вплив на виступи студентів, постановка питань, коректування відповідей, відповіді на питання студентів і підведення підсумків семінару, а також проведення консультацій, на яких вказуються шляхи підготовки до семінару, рекомендуються способи вивчення нормативно-правових актів, періодичної літератури, проведення творчого конспектування, розробки рефератів тощо.

У процесі занять потрібно активізувати слабших і пасивних студентів шляхом звернення до них з питанням та оцінки їх виступів, а також викликати студентів, що відволікаються від участі у семінарі.

У заключному слові необхідно підвести підсумки семінарського (практичного) заняття та оцінити виступи на ньому. При оцінці виступів студентів потрібно виходити з їх індивідуальних особливостей, звертати увагу на успіх або недоробку при підготовці матеріалу, рекомендувати питання, на які потрібно звернути увагу. На закінчення потрібно дати оцінку дискусії під час заняття та підвести підсумки спорам, що виникали.

Підсумки кожного семінарського (практичного) заняття підлягають фіксації у журналі обліку успішності академічної групи, відзначаючи відвідуваність заняття, рівень знань студентів і ступінь їх активності. Крім того, відзначається кожна тема семінарського (практичного) заняття з короткою характеристикою його проведення та отриманих результатів.

ПЛАНІ І ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1.

Психологічні основи слідчої та оперативно-розшукової діяльності

1. Призначення, роль, функції правової психології як складової юридичної психології.
2. Використання психологічних знань у діяльності правоохоронних органів.
3. Функціонально-психологічний аналіз слідчої діяльності.
4. Застосування психології в оперативно-розшуковій діяльності.

Питання для дискусії (теми рефератів):

1. Головні постаті юридичної психології.
2. Сучасний стан та розвиток юридичної психології в Україні.
3. Слідча ситуація та її компоненти.
4. Генезис застосування психологічних знань в оперативно-розшуковій діяльності.

Контрольні завдання і запитання:

1. Що є предметом юридичної психології?
2. Назвіть основні етапи розвитку юридичної психології.
3. Назвіть завдання юридичної психології.
4. Які оперативні підрозділи Ви можете назвати?
5. Які органи досудового розслідування Ви знаєте?
6. Які Ви знаєте шляхи використання психологічних знань у діяльності слідчих та оперативних підрозділів?
7. Які основні напрямки використання психології в оперативно-розшуковій діяльності Ви можете назвати?
8. Чи є відмінності у застосуванні психологічних знань у слідчій та оперативно-розшуковій діяльності?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «психологія», «юридична психологія», «пенітенціарна психологія», «оперативно-розшукова діяльність», «досудове розслідування», «оперативні підрозділи»,

«слідчий», «слідча версія», «слідча ситуація», «слідчі (розшукові) дії», «негласні слідчі (розшукові) дії», «керівник органу досудового розслідування».

Тема 2.

Психологічна характеристика учасників досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності

1. Процесуальне становище слідчого, його соціально-рольова функція.
2. Психологія співробітника оперативного підрозділу.
3. Психологія підозрюваного.
4. Психологія потерпілого і свідка.

Питання для дискусії (теми рефератів):

1. Характеристика психологічної структури діяльності юриста
2. Психологічні типи особистості слідчого:
3. Психологічні аспекти злочинної діяльності.
4. Віктимна поведінка особи.

Контрольні завдання і запитання:

1. Як Ви розумієте поняття та структуру психограми слідчого?
2. В чому полягає психологічна готовність до слідчої діяльності?
3. Дайте характеристику психоемоційної напруженості та детермінант слідчої діяльності.
4. Як Ви розумієте поняття «внутрішнє переконання слідчого»?
5. Які Ви можете назвати психологічні типи особистості слідчого?
6. Чи є певні психологічні особливості отримання необхідної інформації від свідків, потерпілих, підозрюваних?
7. Що таке професійна віктимність?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «професіограма слідчого», «психологічна сумісність», «слідчо-оперативна група», «потерпілий», «свідок», «підозрюваний», «протидія розслідуванню», «віктимність», «віктимогенна деформація».

Тема 3.

Психологічні аспекти досудового розслідування

1. Психологія організації та планування діяльності щодо розкриття і розслідування злочинів.
2. Психологічні особливості конструювання слідчих версій.
3. Психологія взаємодії слідчого з іншими суб'єктами під час досудового розслідування.
4. Аналіз конфліктних ситуацій під час досудового слідства та шляхи їх розв'язання.

Питання для дискусії (теми рефератів):

1. Володіння слідчим досягненнями загальної та юридичної психології як запорука ефективності планування досудового розслідування.
2. Слідча уява при розкритті та розслідуванні злочинів.
3. Моделювання досудового розслідування.
4. Розстановка та підбір кадрів відповідно до психологічних особливостей працівників.

Контрольні завдання і запитання:

1. Назвіть стадії досудового розслідування.
2. Які засади кримінального процесу Ви знаєте?
3. Назвіть завдання кримінального процесу.
4. Які повноваження слідчого при розслідуванні кримінальних правопорушень?
5. Які повноваження оперативних співробітників при у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень?
6. Які конфліктні ситуації можуть виникнути під час досудового розслідування?
7. Що означає розкриття злочину «за гарячими слідами»?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «досудове розслідування», «дізнання», «досудове слідство», «стадії досудового розслідування», «засади кримінального процесу», «слідча версія», «слідча ситуація», «планування розслідування», «оперативна обстановка».

Тема 4.
Психологічні аспекти проведення окремих
слідчих (розшукових) дій

Заняття 4.1.

1. Загальні положення проведення слідчих (розшукових) дій.
2. Психологія допиту.
3. Психологічні особливості проведення допиту різних категорій допитуваних осіб
4. Діагностичні ознаки повідомлення допитуваним завідомо неправдивої інформації.

Питання для дискусії (теми рефератів):

1. Слідчі (розшукові) дії та їх загальна характеристика.
2. Психологічна характеристика стадій допиту.
3. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.
4. Психологічні особливості допиту потерпілих.

Контрольні завдання і запитання:

1. Які слідчі (розшукові) дії Ви можете назвати?
2. З яких стадій складається допит?
3. В чому полягає підготовка до допиту?
4. Яким чином відбувається фіксування допиту?
5. Дайте визначення поняття «комунікативного контакту».
6. Визначте комунікативні ситуації, що складаються під час допиту.
7. Які є психологічні прийоми допиту в конфліктній ситуації?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «слідчі (розшукові) дії», «допит», «безконфліктна ситуація», «конфліктна ситуація», «психологічні прийоми допиту», «завідомо неправдиві відомості», «комунікативний контакт».

Заняття 4.2.

1. Психологічні аспекти проведення огляду місця події.
2. Психологічні аспекти проведення обшуку.
3. Психологічні аспекти освідування.
4. Психологічні аспекти пред'явлення для впізнання.

5. Психологічні аспекти слідчого експерименту.

Контрольні завдання і запитання:

1. Які види огляду Ви знаєте?
2. З яких етапів складається огляд місця події?
3. Які висновки можна зробити щодо особи злочинця за результатами огляду місця події?
4. Як ви розумієте поняття «освідування»?
5. Які є види пред'явлення для впізнання?
6. Що означає «феномен звикання до небезпеки» в обшукуваної особи?
7. В чому полягають психологічні особливості проведення слідчого експерименту при скоєнні дорожньо-транспортних пригод?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «огляд», «обшук», «пред'явлення для впізнання», «слідчий експеримент», «місце події», «ексгумація», «відтворення дій, обстановки і обставин події», «фіксування технічними засобами», «психологічний контакт».

Тема 5.

Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.

Психологія оперативно-розшукової діяльності

1. Поняття оперативно-розшукової діяльності.
2. Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація.
3. Психологічний вплив на особу в оперативно-розшуковій діяльності.
4. Методи оцінки особистості в оперативно-розшуковій діяльності.

Контрольні завдання і запитання:

1. Коли був прийнятий Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»?
2. В чому полягає оперативно-розшукова профілактика злочинів?
3. Назвіть принципи оперативно-розшукової діяльності.
4. Які Ви знаєте негласні слідчі (розшукові) дії?

5. Назвіть основні напрямки використання результатів оперативно-розшукової діяльності.

6. Розкрийте сутність та призначення психологічного контакту.

7. Як можна здійснити оцінку особистості за зовнішніми ознаками?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «ОРД», «оперативно-розшуковий захід», «розвідувальна діяльність», «контррозвідувальна діяльність», «негласна слідча (розшукова) дія», «принцип конспірації», «принцип єдності гласних і негласних заходів», «психологічний контакт».

Тема 6.

Психологічні основи спілкування в оперативно-розшуковій діяльності

1. Загальна характеристика спілкування (сутність, функції, структура).

2. Закономірності спілкування і взаємодії людей в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

3. Техніка спілкування в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

4. Психологічні основи ведення переговорів в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Контрольні завдання і запитання:

1. Які є особливості знайомства в оперативно-розшуковій діяльності?

2. Які Ви можете назвати умови спілкування?

3. Які Ви можете назвати засоби спілкування?

4. Які Ви можете назвати способи отримання необхідної інформації в оперативно-розшуковій діяльності?

5. Які Ви можете назвати прийоми отримання необхідної інформації в оперативно-розшуковій діяльності?

6. В чому полягає комунікативна сторона спілкування?

7. В чому полягає перцептивна сторона спілкування?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «спілкування», «умови спілкування», «переговори», «психологічна підготовка до бесіди», «залучення особи до спілкування», «інтерактивна сторона спілкування».

Тема 7.

Психологічні основи взаємозв'язку слідчої та оперативно-розшукової діяльності

1. Взаємозв'язок слідчої та оперативної діяльності при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.
2. Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами.
3. Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування.
4. Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами у складі СОГ.

Контрольні завдання і запитання:

1. Як Ви розумієте поняття процесуальних та позапроцесуальних відносин?
2. Назвіть стадії взаємодії слідчого з оперативними співробітниками.
3. Назвіть форми взаємодії.
4. Які основні завдання взаємодії?
5. Хто зобов'язаний виконувати письмові доручення слідчого?
6. В чому полягає взаємодія при надходженні заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них?
7. В чому полягає взаємодія у складі слідчо-оперативної групи?

Термінологічні завдання:

Дайте визначення понять: «взаємодія», «СОГ», «доручення слідчого», «оперативна інформація», «правова основа взаємодії».

МЕТОДИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02.06.1993 р. № 161, навчальний процес у вищих навчальних закладах – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньому або кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти.

Навчальний процес організовується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки. Навчальний процес у вищих навчальних закладах здійснюється у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше $1/3$ та не більше $2/3$ загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, письмові консультації тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студента рекомендуються

міжнародно-правові акти та вітчизняні нормативно-правові акти, а також відповідна наукова фахова монографічна та періодична література.

Самостійна робота студентів над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці навчального закладу та інших бібліотеках, навчальних класах, кабінетах, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах.

При організації самостійної роботи студентів важливу роль відіграє консультаційна робота, особливо зі складних тем. Не менш важливою є самостійна робота студента з підготовки до практичних занять.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1.

Психологічні основи слідчої та оперативно-розшукової діяльності

Юридична психологія в системі наукових знань. Предмет, завдання та система юридичної психології. Принципи юридичної психології. Основні етапи становлення та розвитку юридичної психології. Історія розвитку вітчизняної юридичної психології. Методологічні основи юридичної психології. Методи юридичної психології (загально психологічні та специфічні), їхні особливості. Кримінальна психологія як галузь юридичної психології.

Типи завдань, які вирішує слідчий при розслідуванні кримінального правопорушення: 1) завдання з визначення джерел інформації; 2) завдання з організації слідчих і оперативно-розшукових дій; 3) завдання з координації діяльності; 4) завдання з економізації процесуальних зусиль і визначення термінів розслідування; 5) завдання з організації профілактичних заходів.

Застосування психології в оперативно-розшуковій діяльності. Психологічна характеристика негласних слідчих (розшукових) дій. Роль та значення психології при їх проведенні.

Генезис застосування психологічних знань в оперативно-розшуковій діяльності.

Тема 2.

Психологічна характеристика учасників досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності

Психологія особистості юриста. Професіональна спрямованість особистості юриста. Здібності юриста. Професійна майстерність юриста та її психологічні складові. Формування особистості правознавця в вузі. Професійно-психологічні особливості особистості юриста (юрисконсульта, слідчого, адвоката, судді та ін.). Розвиток професійно важливих комунікативних якостей юриста.

Професійна психологічна деформація юриста та шляхи її подолання. Психологічні аспекти підвищення ефективності праці юристів.

Характеристика психологічної структури діяльності юриста (потреби, мотиви, мета, засоби, кінцевий результат). Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста. Психологічні прийоми встановлення, закріплення і розвитку психологічних контактів у спілкуванні. Психологічні особливості отримання необхідної інформації від свідків, потерпілих, підозрюваних і звинувачених. Професіограма професійної діяльності юриста.

Психологічний аналіз особистості злочинця. Психологія правопорушення. Характеристика та аналіз злочинної діяльності. Психологія кримінального насильства. Особливості психології неповнолітніх злочинців. Психологічна характеристика осіб, що скоїли насильницькі злочини (необережні злочини, злочини у сфері економіки). Деформація системи ціннісних орієнтацій особистості як умова злочинної поведінки. Особливості соціальної ситуації розвитку неповнолітніх злочинців.

Кримінальна особистість: міфи та реальність. Типологія особистості злочинця. Психологічні особливості насильницького типу злочинця. Психологічні особливості корисливого типу злочинця. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника. Мотивація злочинної поведінки неповнолітніх. Психологічні особливості особистості потерпілого та роль жертви у генезі злочину.

Психологія потерпілого і свідка. Провокуюча поведінка. Види віктимності.

Тема 3.

Психологічні аспекти досудового розслідування

Поняття про психологічні дії та психотехніку. Аналіз юридичних фактів. Складання психологічного портрета. Складання психологічного портрета злочинця на місці події. Загальні психологічні правила юридично-слідчої діяльності. Візуальна психодіагностика кримінальних ознак особистості. Психологічне спостереження за групою.

Психологія професійного спілкування, встановлення контакту й довірливих стосунків. Психологічні аспекти слідчої діяльності.

Службові та позаслужбові міжособистісні стосунків між слідчими та працівниками оперативних підрозділів з метою досягнення оптимального співробітництва в колективі в цілому та між конкретними суб'єктами.

Особливості розкриття та розслідування злочинів «за гарячими слідами». Особливості співпраці та взаємодії у складі слідчо-оперативних груп.

Аналіз конфліктних ситуацій під час досудового розслідування.

Структура конфлікту. Учасники конфлікту, умови перебігу конфлікту, образи конфліктної ситуації, можливі дії учасників конфлікту, наслідки конфліктних дій.

Динаміка конфлікту.

Шляхи розв'язання конфліктних ситуацій: попередження конфлікту; управління конфліктом; прийняття оптимальних рішень у конфліктних ситуаціях; розв'язання конфлікту.

Тема 4.

Психологічні аспекти проведення окремих слідчих (розшукових) дій

Загальні психологічні правила юридично-слідчої діяльності. Візуальна психодіагностика кримінальних ознак особистості. Психологічне спостереження за групою.

Психологія професійного спілкування, установлення контакту й довірливих стосунків. Психологічні аспекти слідчої діяльності. Основи допиту осіб, що скоїли злочин. Підготовка до допиту. Використання базових навичок комунікації під час проведення допиту. Психологія взаємодії слідчого з допитуваною особою.

Психологія проведення обшуку. Психологія проведення очної ставки. Психологічні особливості слідчого експерименту. Проблеми оцінки достовірності свідчень. Причини подання хибних свідчень.

Психологічні особливості отримання зразків для експертизи. Організаційно-підготовчі дії слідчого при відбиранні біологічних зразків у особи. Тактичні прийоми встановлення психологічного контакту з особою, у якої вилучаються або відбираються зразки. Тактичні прийоми, спрямовані на усунення протидії особи, від якої відбираються зразки.

Вимоги щодо недопущення дій, які принижують честь і гідність особи або є небезпечними для її здоров'я.

Тема 5.

Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності. Психологія оперативно-розшукової діяльності

Оперативно-перевірочна діяльність.

Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація. Конституція України, міжнародні правові акти з прав людини та їх значення для правового регулювання ОРД. Законодавчі, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

Діяльність по розшуку безвісно відсутніх осіб.

ОРД у сфері боротьби зі злочинністю та її межі: оперативно-розшукова профілактика злочинів; виявлення і документування злочинів; розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; забезпечення безпеки суб'єктів кримінального судочинства, співробітників розвідувальних органів, осіб, які конфіденційно співробітничать з розвідувальними органами України, членів їх сімей та близьких родичів.

Співвідношення з кримінально-процесуальною діяльністю.

Принципи верховенства права та законності в ОРД. Проблема правовідносин в ОРД. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням. Принцип публічності. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання. Принцип конспірації. Принцип оперативності.

Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст. Класифікація оперативно-розшукових заходів. Разові та триваючі ОРЗ. Гласні та негласні ОРЗ. ОРЗ, проведення яких не потребує будь-якого санкціонування. ОРЗ, що проводяться з дозволу

начальника оперативно-розшукового підрозділу. ОРЗ, які проводяться не інакше як за рішенням суду. Глибокі та поверхневі ОРЗ. Автономні та комплексні ОРЗ.

Основні напрями використання результатів ОРД.

Тема 6. ***Психологічні основи спілкування в оперативно-розшуковій діяльності***

Техніка спілкування в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Психологічні основи ведення переговорів в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Комунікативна сторона спілкування, яка полягає в звичайному обміні інформацією між індивідами, що спілкуються суб'єктами.

Інтерактивна сторона, яка полягає в організації взаємодії між індивідами, що спілкуються, тобто в обміні не тільки знаннями, а й діями.

Перцептивна сторона спілкування, яка означає процес сприйняття один одного партнерами по спілкуванню і встановлення на цій основі хорошого взаєморозуміння.

Установлення та розвиток психологічного контакту. Особливості знайомства в ОРД. Прийоми вибору приводу для знайомства. Створення оперативним співробітником про себе сприятливої думки.

Формування інтересу та активності у сторін, що спілкуються. Проблеми «симпатії-антипатії» у спілкуванні. Загальна схема залучення особи до спілкування.

Закономірності спілкування і взаємодії людей в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.

Переговори як взаємне ділове спілкування з метою досягнення спільного рішення.

Психологічні основи отримання інформації в ОРД. Методика отримання потрібної інформації.

Тема 7.

Психологічні основи взаємозв'язку слідчої та оперативно-розшукової діяльності

Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами. Стадії взаємодії: взаємодія у стадії початку досудового розслідування і реалізації оперативної інформації; взаємодія в ході кримінального провадження (при виконанні доручень слідчого).

Завдання взаємодії органів досудового розслідування з іншими правоохоронними органами та їх підрозділами.

Правова основа взаємодії органів досудового розслідування з іншими правоохоронними органами та їх підрозділами.

Основні принципи взаємодії.

Форми взаємодії: взаємодія апаратів слідства, оперативних та інших співробітників та чергових частин під час виїзду на місце події; взаємодія слідчих підрозділів і оперативних та інших співробітників в період роботи за «гарячими слідами», по розкриттю неочевидних злочинів минулих років; взаємодія слідчого і оперативних та інших співробітників при вирішенні питання про відкриття кримінального провадження за матеріалами оперативних даних, зібраних на підставі Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»; взаємодія слідчого і оперативних працівників в групах, що створюються під час розслідування складних та трудомістких справ.

Організація взаємодії при надходженні заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.

Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу.

Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування.

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

1. Обведіть номер правильної відповіді:

Теоретичною базою для юридичної психології є:

- а) криміналістика;
- б) кримінальний процес;
- в) кримінальне право;
- г) загальна психологія;
- д) психологія в особливих умовах.

2. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не належить до методів наукового дослідження у юридичній психології:

- а) спостереження;
- б) експеримент;
- в) методи психологічного впливу на особистість;
- г) вивчення продуктів (результатів) діяльності;
- д) тестування (анкетування).

3. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не належить до структури (основних напрямків) юридичної психології:

- а) правова психологія;
- б) кримінальна психологія;
- в) пенітенціарна психологія;
- г) судово-психологічна експертиза;
- д) психологія роботи в особливих умовах.

4. Обведіть номер правильної відповіді:

Який елемент не включає в себе правосвідомість:

- а) когнітивний;
- б) економічний;
- в) емоційний;
- г) вольовий;
- д) поведінковий.

5. Обведіть номер правильної відповіді:

Делінквентна поведінка це:

- а) система правопорушень, проступків;
- б) норма поведінки в окремих професійних групах;
- в) загальний стан поведінки у суспільстві;
- г) вид рольової поведінки;
- д) прояви психічного захворювання.

6. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не відноситься до психологічних методів в діяльності юриста:

- а) психологічний портрет та особливості його створення;
- б) психологічні особливості брехні, приховування причетності та обставин;
- в) методи психологічного впливу;
- г) екстремально-юридична психологія;
- д) використання вербальних та невербальних заходів.

7. Обведіть номер правильної відповіді:

Скільки етапів розвитку юридичної психології можна виділити?

- а) один етап;
- б) два етапи;
- в) три етапи;
- г) чотири етапи;
- д) п'ять етапів.

8. Розділ юридичної психології, що вивчає психологічні основи розкриття і розслідування злочинів, проблеми судово-психологічної експертизи, судового процесу, це:

- а) правова психологія;
- б) пенітенціарна психологія;
- в) судова психологія;
- г) кримінальна психологія.

9. Метод наукового пізнання в юридичній психології, що застосовується для вивчення можливостей керування поведінкою злочинця в ситуації виявлення злочину і викриття винуватого, є:

- а) системним методом;

- б) кібернетичним методом;
- в) логічним методом;
- г) соціологічним методом.

10. Обведіть номер правильної відповіді:

Що належить до причин злочинності:

- а) результат обставин та випадків;
- б) результат виховання особистості та обставин;
- в) результат складної взаємодії випадку та мотиву особистості;
- г) результат складної взаємодії фізичного та психічного розвитку;
- д) результат складної взаємодії особливостей особистості та середовища.

11. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не входить до підготовки допиту:

- а) створення інформаційної бази допиту;
- б) визначення особи допитуваного;
- в) отримання консультацій експерта;
- г) складення плану допиту;
- д) попередження керівництва про проведення допиту.

12. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не належить до основних напрямів психологічного консультування в юридичному процесі:

- а) психологічний аналіз тактики розслідування;
- б) посмертна експертиза;
- в) психологічний аналіз особистості злочинця;
- г) психологічний аналіз особистості неповнолітнього;
- д) психологічна експертиза в складі комплексних експертів.

13. Обведіть номер правильної відповіді:

Перші психологічні рекомендації щодо допиту підозрюваних і свідків, класифікація злочинців належать:

- а) І.Т. Посошкову;
- б) І.С. Баршеву;
- в) А.У. Фрезі;
- г) Л.Є. Владимирову;
- д) П.С. Лапласу.

14. Обведіть номер правильної відповіді:

Яке з тверджень не входить у схему П.С. Лапласа?

- а) свідок не помиляється і не бреше;
- б) свідок не бреше, але помиляється;
- в) свідок не помиляється, але бреше;
- г) свідок не був очевидцем події;
- д) свідок і бреше, і помиляється.

15. Обведіть номер правильної відповіді:

У 1902 році експерименти з визначення ступеня достовірності показань свідків виробляв німецький психолог:

- а) З. Фрейд;
- б) У. Штерн;
- в) А. Фрейд;
- г) Г. Юнг;
- д) А. Адлер.

16. Обведіть номер правильної відповіді:

В. Штерн стверджував, що показання свідків:

- а) принципово недостовірні;
- б) частково достовірні;
- в) вибірково достовірні;
- г) виключно достовірні;
- д) ситуативно достовірні.

17. Обведіть номер правильної відповіді:

Нездатність особи нести відповідальність за протиправне діяння в силу хворобливого стану психіки це:

- а) невроз;
- б) стрес;
- в) неосудність;
- г) загальмованість;
- д) дистрес.

18. Обведіть номер правильної відповіді:

Факт того, що більшість правопорушень відбувається підлітками у групі, пояснюється властивою даному віку:

- а) реакцією групування;
- б) реакцією фрустрації;

- в) самотністю;
- г) страхом;
- д) тривожністю.

19. Обведіть номер правильної відповіді:

Чим відрізняється зміст особистості злочинця від змісту особистості правослухняного громадянина?

- а) не відрізняється нічим;
- б) відрізняється протилежністю моральних принципів, життєвим досвідом, знаннями та вміннями , а також мотивами поведінки;
- в) злочинець не знає законів, а законослухняна людина їх знає;
- г) якщо злочинець розкався, то не відрізняється;
- д) законослухняний може керувати своїми емоціями, а злочинець – ні.

20. Компонентом професіограми слідчого, суть якого полягає в обробці інформації і прийнятті рішення, є:

- а) реконструктивна діяльність;
- б) пошукова діяльність;
- в) комунікативна діяльність;
- г) діяльність із засвідчення інформації.

21. Метод психологічного впливу на особистість в юридичній практиці, суть якого полягає в підказці у формі неправильної відповіді на суттєво важливе питання, є:

- а) емоційний експеримент;
- б) метод передачі рішення;
- в) метод рефлексивного керування поведінкою;
- г) метод постановки і варіацій мислинневих завдань.

22. Психічний стан дезорієнтації свідомості і діяльності людини, викликаний об'єктивно нездоланими перешкодами називається:

- а) фізіологічний афект;
- б) кумулятивний афект;
- в) стрес;
- г) фрустрація.

23. Такі види злочинців, як злодії, розкрадачі, шахраї відносяться до такого типу злочинців:

- а) випадкові злочинці;
- б) корисливі злочинці;
- в) корисливо-насильницькі злочинці;
- г) насильницькі злочинці.

24. Такі види злочинців, як грабіжники, рекетири відносяться до такого типу злочинців:

- а) випадкові злочинці;
- б) корисливі злочинці;
- в) корисливо-насильницькі злочинці;
- г) насильницькі злочинці.

25. Психологічною характеристикою слідчої діяльності є:

- а) напруженість роботи слідчого;
- б) правова регламентація діяльності слідчого;
- в) наявність владних повноважень;
- г) потреба в застосуванні спеціальних методів психології.

26. Захисна домінанта підозрюваного це:

- а) протидія розслідуванню;
- б) каяття у вчиненні злочину;
- в) висловлювання власної версії подій;
- г) тимчасово панівна рефлексорна система, що надає поведінці певної спрямованості.

27. Юридична практика засвідчує, що підлітки найчастіше:

- а) здійснюють злочини в групі;
- б) здійснюють злочини одноосібно;
- в) здійснюють злочини спільно з дорослими;
- г) здійснюють злочини під контролем дорослих.

28. Явище «компенсації» у злочинній поведінці підлітка це:

- а) намагання звільнитись від надокучливої опіки старших і самоутвердитись;
- б) поведінка, що протиставляється нормі або моделі;
- в) проявляється в слідуванні певній особі або герою;
- г) відшкодування невдач в одній галузі успіхами в іншій.

29. Злочинні групи неповнолітніх виникають:

- а) переважно серед однолітків;
- б) переважно на основі неформальних груп, де вони проводять дозвілля;
- в) переважно по місцю проживання;
- г) переважно за місцем навчання.

30. Явище «імітації» у злочинній поведінці підлітка це:

- а) намагання звільнитись від надокучливої опіки старших і самоутвердитись;
- б) поведінка, що протиставляється нормі або моделі;
- в) проявляється в наслідуванні певній особі або герою;
- г) відшкодування невдач в одній галузі успіхами в іншій.

31. Явище «емансипації» у злочинній поведінці підлітка це:

- а) намагання звільнитись від надокучливої опіки старших і самоутвердитись;
- б) поведінка, що протиставляється нормі або моделі;
- в) проявляється в слідуванні певній особі або герою;
- г) відшкодування невдач в одній галузі успіхами в іншій.

32. До якої групи особистісних якостей відноситься уміння слідчого встановлювати психологічний контакт з партнером по спілкуванню:

- а) інтелектуальні якості;
- б) комунікаційні якості;
- в) емоційні якості;
- г) вольові якості.

33. Віктимність це:

- а) підвищена здатність людини до скоєння злочинів;
- б) підвищена здатність людини ставати жертвою злочинів;
- в) важкий соматичний стан спричинений захворюванням;
- г) віковий стан людини.

34. Боязливі підозрювані ховають речі, що розшукуються, таким чином:

- а) у важкодоступних місцях;
- б) у віддалених місцях;

- в) неподалік від себе;
- г) виставляють речі на видному місці.

35. Жадібні підозрювані ховають речі, що розшукуються, таким чином:

- а) неподалік від себе;
- б) здійснюючи перестраховальні дії;
- в) у важкодоступних місцях;
- г) у більш віддалених місцях.

36. Такий стереотип поведінки підлітків, як наслідування певної особи, інколи антисоціального героя називається:

- а) реакцією опозиції;
- б) реакцією імітації;
- в) реакцією компенсації;
- г) реакцією емансипації.

37. Метод незалежних характеристик при проведенні допиту спрямований на:

- а) збирання відомостей про допитуваного серед осіб, які контактували з ним;
- б) на виявлення певних рис характеру і темпераменту допитуваного;
- в) взаємну передачу інформації, що не стосується злочину;
- г) цілеспрямоване дослідження компонентів характеру допитуваного.

38. Що таке «невербальне спілкування»:

- а) використання в процесі спілкування ненормативної лексики та тюремного жаргону;
- б) один зі способів маскування своїх думок від співрозмовника;
- в) один із способів довірчої бесіди;
- г) використання для передачі інформації міміки та жестів.

39. Професіограма слідчого містить:

- а) біографічні дані слідчого;
- б) докладний опис всіх сторін його діяльності;
- в) моральну модель особистості слідчого;
- г) успіхи і недоліки професійної діяльності слідчого.

40. Творче мислення слідчого характеризується:

- а) створенням нових видів ведення слідства;
- б) інтерпретацією ходу подій при їх реконструкції;
- в) пошуком нестандартних шляхів встановлення істини;
- г) творчими підходами у оформленні матеріалів слідства.

41. Комунікабельність слідчого – це

- а) здатність слідчого справляти враження на обвинувачуваного;
- б) уміння організувати процес проведення слідства;
- в) уміння добиватись необхідної інформації від різних груп осіб;
- г) здатність слідчого встановлювати психологічний контакт з різними групами осіб.

42. Знання психології колективу дає можливість слідчому:

- а) здійснювати слідство організованих злочинних колективів;
- б) правильно спрямувати організаційні зусилля;
- в) протистояти негативним емоціям, що виникають при проведенні слідства;
- г) розширити межі теоретичних знань.

43. Розслідування злочину по суті є:

- а) пізнавальним процесом;
- б) когнітивним процесом;
- в) емоційним процесом;
- г) процесом, що не має відношення до психології.

44. Ідеальні або уявні моделі у діяльності слідчого це:

- а) віртуальні моделі слідства, що розробляються на комп'ютері;
- б) прогнозування здійснюваних для досягнення певної мети дій;
- в) образи що реально відтворюють обстановку на місці вчинення злочину;
- г) віртуальне осмислення фактів, які встановлюються слідством.

45. Психологічні основи планування слідчої діяльності обумовлюються:

- а) загальними положеннями планування роботи з врахуванням специфіки слідчих дій;
- б) знаннями соціальної психології;
- в) внутрішнім переконанням слідчого у правильності своїх дій;

г) встановленим порядком в управлінні юстиції.

46. При проведенні допитів дітей молодшого шкільного віку слідчому слід враховувати:

- а) наявність підвищеного навіювання та схильність до фантазування;
- б) явище негативізму;
- в) явище конформності;
- г) імпульсивність або нерішучість.

47. Метод кримінально-виконавчого впливу, що передбачає вплив на психіку людини без критичного сприйняття останньою це:

- а) метод бесіди;
- б) метод переконання;
- в) метод навіювання;
- г) метод регулювання.

48. Через відчуття страху свідок нерідко сприймає зовнішність нападника або потерпілого:

- а) гіперболічно (перебільшено);
- б) точно;
- в) применшено;
- г) стереотипно.

49. Проведення обшуку має певний психологічний вплив на окремих громадян, пов'язаний з:

- а) порушення прав людини на недоторканість помешкання чи майна;
- б) неповагою органів юстиції до помешкання чи майна особи, яку обшукують;
- в) недовірою до наданих особою показів слідчому;
- г) приниженням честі і гідності особи.

50. Важливим психологічним процесом при проведенні обшуку є:

- а) спостережливість;
- б) дедукція;
- в) індукція;

г) аналіз.

51. Нагадування допитуваному. при якому він швидко згадує те, що добре пам'ятає називається:

- а) рефлексивним;
- б) конативним;
- в) автоматичним;
- г) навідним.

52. В процесі проведення процесуальних дій у кримінальному провадженні слідчий повинен враховувати

- а) настрої всіх учасників процесу слідства;
- б) своє бажання проводити дії по даній справі;
- в) індивідуальний психологічний стан всіх учасників слідства;
- г) небажання підозрюваного давати покази по справі.

53. Показником індивідуального образу поведінки особи, що скоїла злочин, є:

- а) ідентифікація;
- б) ціль;
- в) мотивація;
- г) компенсація.

54. Толерантність слідчого це:

- а) підвищена нервово-психічна чутливість до різних факторів зовнішньої дії;
- б) помірна емоційна збудливість в екстремальних ситуаціях;
- в) привикання або стійкість до нервово-психічних перенапружень;
- г) уміння не піддаватись на провокаційні дії.

55. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не належить до джерел помилок оцінювання особистості працівником правоохоронних органів у оперативно-розшукової діяльності?

- а) стереотипи;
- б) думка інших осіб;
- в) проекція;
- г) гала-ефект;

д) погодні умови.

56. Обведіть номер правильної відповіді:

Що не належить до програми психологічного вивчення об'єктів оперативно-розшукової діяльності:

- а) психофізіологічні особливості особи;
- б) фінансово-економічний стан особи;
- в) індивідуально-психологічні особливості;
- г) соціально-психологічні якості;
- д) інтелект особи.

ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СЛІДЧОЇ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Програмові вимоги до складання іспиту

1. Юридична психологія в системі наукових знань.
2. Предмет, завдання та система юридичної психології.
3. Призначення, роль, функції правової психології як складової юридичної психології.
4. Проблеми використання психологічних знань у діяльності правоохоронних органів.
5. Типологія компонентів слідчої ситуації.
6. Завдання, які вирішує слідчий при розслідуванні кримінального правопорушення.
7. Застосування психології в оперативно-розшуковій діяльності: загальна характеристика.
8. Генезис застосування психологічних знань в оперативно-розшуковій діяльності.
9. Процесуальне становище слідчого, його соціально-рольова функція.
10. Психологічні типи особистості слідчого:
11. Психологія співробітника оперативного підрозділу.
12. Психологія підозрюваного.
13. Типові форми поведінки (позиції) підозрюваного.
14. Психологія потерпілого і свідка.
15. Провокуюча поведінка, види віктимності.
16. Психологія організації та планування діяльності щодо розкриття і розслідування злочинів.
17. Рівні діяльності щодо розкриття, розслідування злочинів і запобігання їм.
18. Психологічні особливості конструювання слідчих версій.
19. Володіння слідчим досягненнями загальної та юридичної психології як запорука ефективності планування досудового розслідування.
20. Слідча уява при розкритті та розслідуванні злочинів.

21. Об'єктивне мислення слідчого. Моделювання розслідування.
22. Планування досудового розслідування.
23. Службові та позаслужбові міжособистісні стосунків між слідчими та працівниками оперативних підрозділів.
24. Розстановка та підбір кадрів відповідно до психологічних особливостей працівників, їх здібностей, схильностей та типологічних якостей особистості.
25. Застосування психологічних знань керівниками слідчих та оперативних підрозділів для досягнення найбільш ефективної організації при керуванні підлеглими.
26. Аналіз конфліктних ситуацій під час досудового розслідування.
27. Структура конфлікту. Учасники конфлікту, умови перебігу конфлікту.
28. Динаміка конфлікту. Шляхи розв'язання конфліктних ситуацій.
29. Психологічні аспекти проведення огляду місця події.
30. Психологічна характеристика особи злочинця за результатами огляду місця події.
31. Психологічні аспекти виявлення та викриття інсценувань при огляді місця події. Психологічні елементи огляду місця події.
32. Сприйняття обстановки місця події при його огляді.
33. Психологія освідчення.
34. Налагодження психологічного контакту з освідчуваною особою.
35. Психологічні аспекти проведення обшуку.
36. Психологія обшукуваного. феномен звикання до небезпеки.
37. Психологія особи, яка проводить обшук.
38. Психологія пошукових дій при проведенні обшуку.
39. Психологія допиту.
40. Психологічна характеристика стадій допиту.
41. Дослідження психологічного стану допитуваної особи. Поняття «комунікативного контакту».
42. Комунікативні ситуації, що складаються під час допиту.
43. Психологічні особливості допиту в безконфліктній ситуації.
44. Психологічні особливості допиту в конфліктній ситуації.
45. Діагностичні ознаки повідомлення допитуваним завідомо неправдивої інформації.

46. Правила психологічного впливу на осіб, які вчинили злочини, з метою схиляння їх до давання правових показань.
47. Психологічні прийоми допиту в конфліктній ситуації.
48. Психологічні особливості допиту підозрюваного.
49. Психологічні особливості допиту потерпілих.
50. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.
51. Психологічні особливості допиту осіб з фізичними та психічними вадами.
52. Психологічні особливості пред'явлення для впізнання.
53. Психологічні особливості пред'явлення для впізнання за участю осіб з фізичними та психічними вадами.
54. Психологічні особливості пред'явлення для впізнання за участю неповнолітніх.
55. Психологічні особливості проведення слідчого експерименту.
56. Процесуальні вимоги щодо проведення слідчого експерименту.
57. Психологічні особливості проведення слідчого експерименту при скоєнні дорожньо-транспортних пригод.
58. Психологічні особливості проведення слідчого експерименту при скоєнні вбивств та інших злочинів проти особи.
59. Психологічні особливості отримання зразків для експертизи.
60. Організаційно-підготовчі дії слідчого при відбиранні біологічних зразків у особи.
61. Тактичні прийоми встановлення психологічного контакту з особою, у якої вилучаються або відбираються зразки.
62. Тактичні прийоми, спрямовані на усунення протидії особи, від якої відбираються зразки.
63. Сутність оперативно-розшукової діяльності (ОРД) як специфічного виду державно-правової діяльності, її завдання.
64. Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація.
65. Основні напрями використання результатів ОРД.
66. Розвиток контакту між людьми та його стадії.
67. Сутність та призначення психологічного контакту.
68. Схема вивчення конкретної особи оперативним співробітником.
69. Методи оцінки особистості в оперативно-розшуковій діяльності.

70. Оцінка особистості за зовнішніми ознаками.
71. Психологічний вплив на особу в оперативно-розшуковій діяльності.
72. Установлення та розвиток психологічного контакту.
73. Закономірності спілкування і взаємодії людей в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.
74. Техніка спілкування в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.
75. Психологічні основи ведення переговорів в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів.
76. Психологічні основи отримання інформації в ОРД.
77. Взаємозв'язок слідчої та оперативної діяльності при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.
78. Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами та її форми.
79. Завдання взаємодії органів досудового розслідування з іншими правоохоронними органами та їх підрозділами.
80. Організація взаємодії при надходженні заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.
81. Організація взаємодії при направленні оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу.
82. Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень.
83. Поєднання знань та можливостей слідчих та оперативних працівників.

РЕКОМЕНДОВАНІ НОРМАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини, прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй від 10.12.1948 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.
2. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 2 червня 2016 року (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 28, ст. 532). URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.
3. Закон України «Про Державне бюро розслідувань». Відомості Верховної Ради, 2016. № 6. Ст. 55.
4. Закон України «Про прокуратуру» № 1697– VII від 14 жовтня 2014 року (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст. 12). URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page>.
5. Закон України «Про Національну поліцію». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015. № 40-41. Ст. 379.
6. Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII «Про Національне антикорупційне бюро України». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
7. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. Голос України. 2012. № 90–91. 19 травня.
9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй від 16.12.1966 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_043.
10. Наказ Генеральної прокуратури України № 139 від 06.04.2016 р. «Про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
11. Наказ Генеральної прокуратури України № 4гн від 19 грудня 2012 року (зі змінами, внесеними наказом Генерального прокурора № 4гн-1 від 26.07.2013). URL : http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id= (дата звернення: 12.01.2017).
12. Наказ МВС України № 1343 від 03.11.2015 р. «Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.
13. Наказ МВС України № 1377 від 06.11.2015 р. «Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах оліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
14. Наказ МВС України № 296 від 14.04.2016 р. «Про затвердження інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0884-16>.

15. Наказ МВС України № 570 від 06.07.2017 р. «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

16. Наказ МВС України № 575 від 07.07.2017 р. «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

17. Наказ МВС України № 654 від 13.07.2016 р. «Про затвердження Інструкції про порядок виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

18. Наказ Національної поліції України № 202 від 24.12.2015 р. «Про затвердження Інструкції з організації планування в системі Національної поліції України». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

19. Наказ Національної поліції України № 299 від 08.04.2016 р. «Про запровадження форм звітності». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

20. Наказ Національної поліції України № 574 від 13.06.2017 р. «Про затвердження Інструкції про порядок запису та збереження в цифровому вигляді заяв і повідомлень, які надходять за телефоном «102», або за допомогою інших засобів зв'язку до Національної поліції України». URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz>.

21. Подтверждение принципов международного права, признанных Статутом Нюрнбергского трибунала: Резолюция Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций от 11.12.1946 г. № 95 (I). URL : <http://www1.umn.edu/R1946a.html>.

22. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України і. Відомості Верховної Ради. 1994. № 11. Ст. 51.

23. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2135-12>.

24. Про Службу безпеки України : Закон України. Відомості Верховної Ради. 1992. №27. Ст. 382.

25. Роль прокуратури в системі кримінального правосуддя: Рекомендації Рес. 2000 (19) Комітету Міністрів Ради Європи від 06.10.2000, ухвалені на 724-му засіданні заступників міністрів // Committee of Ministers: Офіційний сайт. URL : <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?R>.

Базова література:

1. Актуальні питання кримінального процесу України : Навч. посібник / [Блажівський С. М., Козьяков І. М., Толочко О. М., Мірошніченко С. С., Власова Г. П. та ін.] ; за заг. ред. С. М. Блажівського. Київ : Нац. акад. прокуратури України ; Центр учбової літератури, 2019. 304 с. URL : <http://www.kosstu.kz/static/uploads/library/urist/kodeks/u-k-8.htm>.

2. Аминов И. И. Психологический практикум для юристов : Учеб. пособие. Москва : Экмос, 2001. 144 с.

3. Ананьев Б. Г. Психология чувствительного познания : Учебник. Москва : Знания. 123 с.
4. Андросюк В. Г., Корнев О. М., Кудерміна О. І. Психологія слідчої діяльності : Навч. посібник. Київ : Правова єдність, 2009. 200 с.
5. Андросюк В. Г. Психологія слідчої діяльності : Навч. посібник. Київ : Вид-во Укр. акад. внутр. справ, 1994. 106 с.
6. Асеев В. Г. Мотивация поведения и формирование личности. Москва, 1976. 348 с.
7. Баев О. Я., Ваксян А. З., Ваксян А. А. Руководство для следователей. Москва : Изд. дом «ИНФРА-М», 1997. 732 с.
8. Бандурка А. М., Горбачев А. В. Оперативно-розыскная деятельность: правовой анализ. Киев : РИО МВД Украины, 1994. 160 с.
9. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина 1 : Підручник. Харків : Вид-во НУВС, 2002. 336 с.
10. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності : Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 272 с.
11. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ (психологічний аспект) : Монографія. Київ : Ніка-Центр, 2002. 647 с.
12. Бедь В. В. Юридична психологія : Навч. посібник. Вид. друге, стереотипне. Львів : Новий світ, 2004. 380 с.
13. Берназ В. Д., Смоков С. М. Рішення слідчого (криміналістичний, процесуальний та психологічний аспекти). Одеський юрид. ін-т Нац. ун-ту внутр. справ, 2005. 152 с.
14. Бодров В. А. Психология профессиональной пригодности. Москва : Наука, 2006. 106 с.
15. Бурбело Б. А. Поняття профілактичної діяльності слідчого та її значення. 2010. 316 с.
16. Васильев В. Л. Юридическая психология : Учеб. пособие. СПб : Питер-Пресс, 1997. 432 с.
17. Винославська О. В. Психологія : Навч. посібник: URL : http://www.ebk.net.ua/Book/psychology/vinoslavska_psihologiya/zmist.htm.
18. Власова Н. А. Досудебное производство в уголовном процессе. Москва : ЮРМИС, 2000. 184 с.
19. Волгин Ю. Г. Основы оперативно-розыскной деятельности : Курс лекций. Кемерово : Изд-во Кемер. ин-т (филиал) РГТЭУ, 2012. 244 с.
20. Глазирін Ф. В. Психологія слідчих дій : Навч. посібник. Волгоград, 1983. 55 с.
21. Губанов А. В. Полиция зарубежных стран. Организационно-правовые основы, стратегия и тактика деятельности. Москва : МАЭП, 1999. 288 с.
22. Гусарев С. Д., Тихомиров О. Д. Юридична деонтологія : Навч. посібник. 2. вид., перероб. Київ : Знання, 2006. 115 с.
23. Дружинин В. Н. Психология : Учебник для гуманит. вузов. СПб. : Питер, 2001. 75 с.
24. Дидоренко Э. А. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение) : Учеб. пособие / [Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. И. Глазков, Н. И. Курочка]. Киев : Центр учебной

літератури, 2007. 264 с.

25. Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А. Психологические проблемы готовности к деятельности. Минск : Изд-во БГУ им. В. И. Ленина, 1976. 175 с.

26. Еникеев М. И. Юридическая психология : Учебник для студ. вузов, обучающихся по спец. «Юриспруденция». Москва : Норма, 2008. 501 с.

27. Журавленко Н. И., Халиков А. Н., Яковец Е. Н. Юридическое, техническое и информационно-аналитическое обеспечение оперативно-розыскной деятельности : Учеб. пособие. Москва : Юрлитинформ, 2010. 472 с.

28. Загальна психологія : Навч. посібник / [О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук, Т. Зелінська, Т. Лисянська]. Київ : Просвіта, 2005. 543 с.

29. Захаров В. Ф., Римаренко Ю. И., Шатский С. С. Модель специалиста – выпускника Киевской высшей школы МВД СССР им. Ф.Э. Дзержинского: Оперативно-профилактическая и исправительно-трудовая специализация. Киев, 1981. 40 с.

30. Зеленская Т. В. Соотношение уголовно-процессуальной и оперативно-розыскной деятельности : Монография. Москва : Акад. управ. МВД России, 2010. 160 с.

31. Ірхін Ю. Б. Психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів : Навч. посібник. Київ : РВЦ КНУВС, ДП «Друкарня МВС», 2007. 96 с.

32. Кабаченко Т. С. Методы психологического воздействия. Москва : Пед. слово, 2000. 540 с.

33. Карпиловская С. Я., Миттельман Р. И., Ткаченко Е. Р. Основы профессиографии : Учеб. пособие по спецкурсу для студ. пед. ин-тов. Брянск, 1991. 75 с.

34. Козляковський П. А., Козляковський А. П. Юридична психологія : Навч. Посібник. Миколаїв : Вид-во «Дизайн і поліграфія», 2006. 246 с.

35. Коновалова В. О., Шепытько В. Ю. Юридична психологія : Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2005. 424 с.

36. Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология. Харьков : Консум, 1999. 157 с.

37. Коновалова Е. В., Сербулов А. М. Следственная тактика: принципы и функции. Киев, 1983. 112 с.

38. Коновалова В. О., Шепытько В. Ю. Юридична психологія : Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2008. 240 с.

39. Корякін Р. В. Місце слідчого у «реформованому» кримінальному судочинстві. URL : <http://www.corp-iguvd.lg.ua/d120105.html>.

40. Кримінальний процесуальний кодекс України : [наук.-практ. коментар] / Відп. ред. С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. Харків : Одиссей, 2013. 1104 с.

41. Кузмичев В. С. Теория и практика следственной деятельности. Киев : НВТ «Правник», 1997. 245 с.

42. Кузьмічов В. С., Черноус Ю. М. Слідча діяльність: характеристика та напрями удосконалення : Монографія. Київ : ЗАТ «Нічлава», 2005. 447 с.

43. Курбатов В. И. Стратегия делового успеха. Ростов на Дону : Феникс, 1995. 86 с.

44. Леженіна Л. М. Пізнавальна діяльність слідчого на різних етапах розслідування. Харків, 2010. 50 с.
45. Макаревич О. П. Психологія перемоги : Монографія. Київ : ДАКККІМ, 2006. 295 с.
46. Морозов А. В. Психология влияния. СПб. : Питер, 2001. 506 с.
47. Омельченко О. Є., Письменний Д. П. Процесуальна діяльність слідчого щодо запобігання злочинам : Навч. посібник. МВС України. КНУВС. Київ : Паливода А.В., 2008. 215 с.
48. Оперативно-розшукова діяльність : Навч. посібник / [Моїсєєв Є. М., Джужа О. М., Никифорчук Д. Й. та ін.] ; за ред. проф. О. М. Джужі. Київ : Правова єдність, 2009. 310 с.
49. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : Курс лекцій. У 2-х ч. / Авт. кол. : В.М. Шалаєв, В.О. Черков, А.В. Мовчан та ін. ; Відп. ред. В.О. Сілюков. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 360 с.
50. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: Загальна частина : Підручник ; за ред. С.П. Черних, М.П. Водька, О.Ф. Долженкова. Київ : Відділ ред.-видав. д-ті МВС, ДНДІ МВС України, 2012. 884 с.
51. Оперативно-розшукова діяльність та додержання державної таємниці в країнах СНД : збірник законів про оперативно-розшукову діяльність та державну таємницю / Укладачі: Кириченко О.В., Зубач І.М., Новіков О.В., Білий А.В. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
52. Орбан-Лембрик Л. Е., Кощинець В. В. Юридична психологія : Навч. посібник. Чернівці : Книги - ХХІ, 2007. 448 с.
53. Пиз А. Р. Язык телодвижений: как читать мысли других по их жестам. Нижний Новгород, 1992. 367 с.
54. Погорецький М. А. Кримінально-процесуальні правовідносини слідчого з органом дізнання, начальником слідчого відділу та прокурором : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 1997. 17 с.
55. Сидоренко Е. В. Тренинг влияния и противостояния влиянию. СПб.: Речь, 2003. 208 с.
56. Теплов Б. М. Проблемы индивидуальных различий. Москва : Изд-во Акад. пед. наук РСФСР, 1961. 45 с.
57. Томчук М. І. Психологічна готовність особистості до правоохоронної діяльності : Монографія. Хмельницький : НВП «Еврика», 2003. 154 с.
58. Чуфаровский Ю. В. Психология оперативно-розыскной и следственной деятельности : Учеб. пособие. Москва : Изд-во Проспект, ТК Велби, 2006. 208 с.
59. Шиханцов Г. Г. Юридическая психология. Москва: Зеркало, 1998. 352 с.
60. Юридична психологія : Підруч. для студ. / [В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко, Я.Ю. Кондратьєв, М.В. Костицький, С.А. Тарарухін, Г.О. Юхновець] ; ред. : Я.Ю. Кондратьєв ; Нац. акад. внутр. справ України. Київ : Ін Юре, 2000. 351 с.

Додаткова література:

До теми 1

1. Александров Д. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями : Навч. посібник. Київ : 2018. 152 с.
2. Андреева Г. М. Социальная психология : Учебник для высших учебных заведений. 5-е изд., испр. и допол. Москва : Аспект Пресс. 2004. 365 с.
3. Аршава І. Ф., Репіна О. Г. Основи юридичної психології з практикумом. Дніпропетровськ : Вид-во Маковецький, 2012. 300 с.
4. Бандурка А. М., Бочарова С. П., Землянская Е. В. Юридическая психология : Учебник. Харьков : Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2002. 596 с.
5. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності. Загальна частина : Навч. посібник ; за ред. Е. О. Дідоренка, Я. Ю. Кондратьєва. Луганськ : РВВ ЛАВС, 2003. 272 с.
6. Бараненко Б. І., Казміренко Л. І., Кондратьєв Я. Ю., Цветков Г. О. Конфлікти, їх походження та роль в оперативно-розшуковій діяльності. Наук. вісник НАВСУ. 2002. № 5. С. 169–181.
7. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
8. Волкова Н. Л. Застосування методів психологічного впливу в ОРД. Психологічне супроводження оперативно-розшукової діяльності : тези Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листоп. 2008 р.). Київ : Київський нац. ун-т внутр. справ, 2008. С. 82–83.
9. Занюк С. С. Психологія мотивації. Київ : Либідь, 2002. 346 с.
10. Запорожцева Г. Є. Проблеми функціональної професійно-психологічної підготовки працівників оперативних підрозділів ОВС. Психологічне супроводження оперативно-розшукової діяльності : тези Всеукраїнської наук.-практ. конф., Київ, 28 лист. 2008 р. Київ : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2008. С. 85–87.
11. Ірхін Ю. Б. Інноваційна сутність психологічного супроводу оперативно-розшукової діяльності в органах внутрішніх справ України. Актуальні проблеми психології / [за ред. академіка С. Д. Максименка]. Київ : Главник, 2008. Т. X. Ч. 5. С. 234–240.
12. Кондратьєв Я. Ю., Бараненко Б. І., Пясецький П. І. Психологія ОРД як окрема галузь практичної психології. Проблеми оперативно-розшукової діяльності й забезпечення прокурорського нагляду за її законністю: аналітичні матеріали, пропозиції наукових і практичних працівників (Міжнар. наук.-практ. конференція, Луганськ, 21–22 лютого 2000 р.). Луганськ : РВВ ЛІВС, 2003. С. 149–164.
13. Користін О. Є. Актуалізація інтеграції психології і оперативно-розшукової діяльності. Юридична психологія та педагогіка. 2013. № 1. С. 184–193.
14. Краткий психологический словарь / Под ред. А. В. Петровского / Москва, 1989. 245 с.
15. Москаленко В. В. Соціальна психологія : Підручник. Київ : Центр навч. літ-ри, 2005. 624 с.

16. Огородник А. Характеристика принципу законності та його співвідношення з іншими принципами оперативно-розшукової діяльності. Право України. 2007. № 7. С. 93–98.

17. Олексієнко С. Б. Особистісний розвиток правоохоронця в умовах оперативно-розшукової діяльності. Психологічне супроводження оперативно-розшукової діяльності : тези Всеукраїнської наук.-практ. конф., Київ, 28 лист. 2008 р. Київ : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2008. С. 21–22.

8. Оперативно-розыскная деятельность : Учебник / [под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, А. Ю. Шумилова]. Москва : ИНФРА-М, 2001. 794 с.

18. Основи загальної та юридичної психології : Навч. посібник / [Н. Р. Бобечко, І. І. Когутич, В. П. Бойко, І. В. Жолнович, Н. П. Баєва] ; ред.: В. Т. Нор ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Ін Юре, 2014. 279 с. 1

19. Основы оперативно-розыскной деятельности : Учебник / [под ред. В. Б. Рушайло]. СПб. : Лань, 2000. 720 с.

20. Охріменко І. М. Психологія оперативно-розшукової та слідчої діяльності. Юридична психологія та педагогіка. 2009. № 2. С. 67-77.

21. Пайнс Эйала, Маслач Кристина. Практикум по социальной психологии. СПб : Питер 2000. 522 с.

22. Пардилов Р. Х. Институт оперативно-розыскных мероприятий в оперативно-розыском законодательстве (теоретический и правовой аспекты) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09. Москва, 2007. 26 с.

23. Психологія слідчої діяльності : Навч. посібник / [В.Г. Андросюк, О.М. Корнєв, О.І. Кудерміна та ін.] ; за заг. ред. Л. І. Казміренко. Київ : Правова єдність, 2009. 200 с.

24. Реан А. А., Коломинский Я. Л. Социальная и педагогическая психология. СПб : Питерком, 1999. 267 с.

25. Рейковский Я. Экспериментальная психология эмоций. Москва : Прогресс, 1979. 167 с.

26. Топчій В. В., Татаров О. Ю. Проблеми слідчої діяльності та шляхи їх вирішення. Проблеми законодавства та правоохоронної діяльності. 2010. № 2. С. 309.

27. Черепанов В. А. Оперативно-розыскная психология : некоторые проблемы и перспективы развития. Оперативно-розыскная работа. 1978. № 103. С. 22–27.

28. Черновський О. К. Теоретичні засади та прикладні аспекти сучасної судової психології : Монографія. Чернівці : Технодрук, 2014. 351 с.

До теми 2

1. Андросюк В. Г., Юхновець Г. О. Методичні засади розробки професіограм та кваліфікаційних характеристик. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. Київ : Вид-во НАВСУ, 1996. № 1. С. 45–54.

2. Барко В. І. Професійний відбір кадрів до органів внутрішніх справ (психологічний аспект) : Монографія. Київ : Ніка-Центр, 2002. 647 с.

3. Басиста І. В. Вплив культури та моралі на прийняття рішень слідчим. Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. № 2, 2012. С. 127–132.

4. Бурбело Б. А. Поняття профілактичної діяльності слідчого та її значення. 2010. 316 с.
5. Винберг А. Профессиональное мастерство следователя Социалистическая законность. Москва : Известия, 1960. № 9. С. 40–42.
6. Гловюк І. В. Проблеми оптимізації повноважень керівника органу досудового розслідування. Криміналістичні та кримінально-процесуальні засоби оптимізації досудового розслідування : Матеріали дистанційної конференції, м. Одеса, 2 квітня 2016 р. /відп. за вип.: В.В. Тіщенко, О.П. Ващук, І.В. Гловюк, М.В. Шкрибайло; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Юридична література, 2016. С. 38–39.
7. Гончаренко В. Г. Науково-технічні засоби у роботі слідчого. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1972. 208 с.
8. Гостєєва Т. В. Проблема довгострокового прогнозу професійної надійності та успішності працівників органів внутрішніх справ України. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2010. Вип.7. С. 143.
9. Добрянський О. А. Сутність та структура психологічної готовності слідчих до професійної діяльності в екстремальних умовах. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2012. 156 с.
10. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности. Минск : Изд-во БГУ им. В. И. Ленина, 1976. 175 с.
11. Іщенко А. В., Заблудська І. І. Криміналістичне забезпечення моральних засад слідчої діяльності. Криміналістичний вісник. 2009. № 1 (11). С. 5–10.
12. Канфуї І. В. Процесуальна самостійність та незалежність слідчого як характеристика його місця і ролі на стадії досудового розслідування. Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. 2014. Том 4. Вип. 2. С. 93–96.
13. Корякін Р. В. Місце слідчого у «реформованому» кримінальному судочинстві. URL : <http://www.corp-iguvd.lg.ua/d120105.html>.
14. Кравченко І. Ф. Психолого-професійна підготовка майбутніх слідчих (Професіографічний аспект). Юридичний вісник Причорномор'я, 2011. № 1(1). С. 239.
15. Красільнікова А. І. Деякі психологічні особливості особистості слідчого. Проблеми сучасної психології. 2013. Випуск 4. С. 262.
16. Кучмій Н. В. Правова природа етичних основ діяльності слідчого. Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. 2004. Спец. випуск № 1 (16). С. 140–146.
17. Леженіна Л. М. Психологічні особливості професійної діяльності слідчих Служби Безпеки України : Психологія: Зб-к наук. праць. Вісник ХНПУ ім.Г.С. Сковороди. Харків. 2010. 124 с.
18. Леженіна Л. М. Пізнавальна діяльність слідчого на різних етапах розслідування. Харків, 2010. 50 с.
19. Лукашевич В. Г., Юнацький О. В. Моделювання у криміналістиці та пізнавальній діяльності слідчого : Монографія. Київ : КНТ, 2008. 184 с.
20. Осмолян В. А. Психолого-педагогічні аспекти слідчої етики у професійному та повсякденному житті слідчого. Педагогічні науки. Збірник наукових статей. 2012. № 63 209 с.

21. Погорецький М. А. Кримінально-процесуальні правовідносини слідчого з органом дізнання, начальником слідчого відділу та прокурором : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 1997. 17 с.

22. Смоков С. М. Внутрішнє переконання слідчого і його роль при прийнятті процесуальних рішень : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2002. 19 с.

23. Теплов Б. М. Проблемы индивидуальных различий. Москва : Изд-во Акад. пед. наук РСФСР, 1961. 45 с.

24. Томчук М. І. Психологічна готовність особистості до правоохоронної діяльності : Монографія. Хмельницький: НВП «Еврика», 2003. 154 с.

25. Топчій В. В., Татаров О. Ю. Проблеми слідчої діяльності та шляхи їх вирішення. Проблеми законодавства та правоохоронної діяльності. 2010. № 2. С. 309.

До теми 3

1. Біленчук П. Д., Гель А. П., Семаков Г. С. Криміналістична тактика і методи розслідування окремих видів злочинів : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : МАУП, 2007. 512 с.

2. Біленчук П. Д., Гель А. П. Основи криміналістичної тактики : Курс лекцій. Вінниця : Вінницька філія МАУП, 2001. 116 с.

3. Винберг А. Профессиональное мастерство следователя Социалистическая законность. Москва : Известия, 1960. № 9. С. 40–42.

4. Галаган В. І. Правові та криміналістичні проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності (на матеріалах органів внутрішніх справ України) : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2003. 39 с.

5. Галаган В. І. Проблеми вдосконалення кримінально-процесуальної діяльності органів внутрішніх справ України : Монографія. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2002. 300 с.

6. Гончаренко В. Г. Научно-технические средства в работе следственного. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1972. 208 с.

7. Досудове розслідування кримінальних справ : Навч.-практ. посібник / [Ю. М. Грошевой, В. В. Вапнярчук, О. В. Капліна, О. Г. Шило] ; за заг. ред. Ю. М. Грошевого. Харків : Вид-во «ФІНН», 2009. 328 с.

8. Канфуї І. В. Процесуальна самостійність та незалежність слідчого як характеристика його місця і ролі на стадії досудового розслідування. Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. 2014. Том 4. Вип. 2. С. 93–96.

9. Колесниченко А. Н. Следственная ситуация: спорные вопросы, понятия и возможности решения проблемы. Криминалистические проблемы пространственно-временных факторов в методике расследования преступлений. Иркутск. 1983. С. 29–33.

10. Кримінальне процесуальне право України : Навч. посібник : За редакцією професорів В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника. Київ : Юстиніан, 2014. 576 с.

11. Кримінальний процес : Підручник / [Бойко О.П., Гаркуша А.Г., Захарко А.В., Литвинов В.В., Рогальська В.В., Сербін М.М., Солдатенко О.А., Федченко В.М.,

Черняк Н.П.] / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. О.Ф. Кобзар. У 2-х ч. Ч. 1. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 337 с.

12. Кримінальний процес в питаннях і відповідях: Загальна і Особлива частини: Навч. посібник / [Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, О.Ю. Хабло]. – 3-тє вид., доповн. і переробл. Київ : Скіф, 2013. 256 с.

13. Кримінальний процес : Підручник / За ред. Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. Київ : ЦУЛ, 2013. 544 с.

14. Кримінальний процесуальний кодекс України : Наук.-практ. коментар / Відп. ред. С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. Харків : Одиссей, 2013. 1104 с.

15. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина) / [Рожнова В.В., Савицький Д.О., Конюшенко Я.Ю. та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2012. 280 с.

16. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина) / [Хабло О.Ю., Степанов О.С., Климчук М.П. та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2012. 200 с.

17. Лизак Я. В. Окремі питання здійснення прокурором процесуального керівництва під час проведення слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій. Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 3-2. С. 307–309.

18. Лук'янчиков Є. Д. Методологічні засади інформаційного забезпечення розслідування злочинів : Монографія. Київ : НАВСУ, 2005. 379 с.

19. Лукашевич В. Г., Юнацький О. В. Моделювання у криміналістиці та пізнавальній діяльності слідчого : Монографія. Київ : КНТ, 2008. 184 с.

20. Пашинін О.І. Актуальні проблеми досудового провадження у кримінальному процесі України : Монографія. Харків: Кроссруд, 2009. 164 с.

21. Письменний Д. П., Омельченко О. Є. Процесуальна діяльність слідчого щодо запобігання злочинів : Навч. посібник. Київ, 2005. 158 с.

22. Письменний Д. П., Федченко В. М. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою: правові та організаційні засади : Монографія. Дніпропетровськ, 2006. 204 с.

23. Погорецький М. А. Кримінально-процесуальні правовідносини: структура і система. Харків : Арсіс, 2002. 160 с.

24. Погорецький М. А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні. Юридичний часопис НАВС. 2013. №1. С. 270–276.

25. Погорецький М. А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : Монографія. Харків : Арсіс, ЛТД, 2007. 576 с.

26. Складові успіху у кримінальному процесі : Практ. посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 208 с.

27. Слідчі розшукові дії у кримінальному провадженні : Навч. наочн. посіб. у схемах і таблицях / [О. А. Осауленко, А. В. Самодін, Г. М. Степанова та ін.]. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 140 с.

28. Слінько С. В. Теорія і практика реформування досудового розслідування : Монографія. Харків : РВФ «Арсіс ЛТД», 2011. 270 с.

29. Смоков С. М. Окремі проблемні питання, які виникають при застосуванні норм нового КПК України. Юридичний часопис НАВС. 2013. № 1 (5). С. 110–115.

30. Сучасний кримінальний процес країн Європи : Монографія / [В.В. Луцик, В.А. Савченко, В.І. Самарін та ін.] ; за ред. В.В. Луцика та В.І. Самаріна. Харків, 2018. 792 с.

31. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина : Підручник. Київ : Правова Єдність : Алерта, 2014. 438 с.

32. Тертишник В. М. Кримінальний процес України. Особлива частина : Підручник. Київ : Правова Єдність : Алерта, 2014. 420 с.

33. Удалова Л. Д., Рожнова В. В. Кримінальний процесуальний кодекс України – новий етап у розвитку теорії та практики здійснення кримінального провадження. Право України. 2013. №11. С. 80–87.

34. Удалова Л. Д. Кримінальний процес України в питаннях і відповідях : Навч. посібник. 2-ге вид. Київ : КНТ, 2010. 160 с.

35. Удалова Л. Д., Рожнова В. В., Письменний Д. П. Кримінальний процес. Загальна частина (альбом схем) : Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 144 с.

36. Удалова Л. Д., Савицький Д. О., Омельченко О. Є. Кримінальний процес. Особлива частина (альбом схем) : Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 224 с.

До теми 4

1. Алексеев О. О., Весельський В. К., Пясковський В. В. Розслідування окремих видів злочинів : Навч. посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 278 с.

2. Андрусенко С. В., Романюк Г. С. Особливості застосування методів психологічного впливу при допиті неповнолітнього. Становлення особистості професіонала: перспективи й розвиток : матеріали III Всеукр. науково-практич. конф. (Одеса, 19 лютого 2010 р.). Одеса : ОДУВС, 2010. 450 с.

3. Беляєва В. К. Психологічний експеримент на досудовому слідстві: критерії допустимості. Криміналістика ХХІ ст. : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 листоп. 2010 р. Харків : Право, 2010. 832 с.

4. Галаган В. І., Удовенко Ж. В., Калачова О. М., Клочуряк С. С. Дотримання прав учасників кримінального провадження під час проведення освідування : Монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 160 с.

5. Галаган О. І., Савченко В. А. Захист прав і свобод суб'єктів кримінального судочинства в Україні та ФРН : Навч. посібник для студ. ВНЗ. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. 200 с.

6. Глазирін Ф. В. Психологія слідчих дій : Навч. посібник. Волгоград, 1983. 55 с.

7. Еникеев М. И., Образцов В. А., Эминов В. Е. Следственные действия: психология, тактика, технология : Учеб. пособие. Москва : ТК Велби, Изд-во «Проспект», 2008. 216 с.

8. Жувака С. О. Слідчий експеримент: проблеми застосування. Науковий вісник Міжнар. гуманіт. ун-ту. 2014. № 9-2 (том 2). С. 102–104. (Серія «Юриспруденція»).

9. Журавель В. А. Системи слідчих дій та тактичні операції в структурі окремої криміналістичної методики розслідування злочинів. Вісник Академії правових наук України. 2009. № 2 (57). С. 197–208.
10. Кабаченко Т. С. Методы психологического воздействия. Москва : Пед. об-во, 2000. 540 с.
11. Карпиловская С. Я. Основы профессиографии : Учеб. пособие по спецкурсу для студ. пед. ин-тов. Брянск, 1991. 75 с.
12. Коваленко В. В. Отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми застосування нового кримінального процесуального законодавства України та тенденції розвитку криміналістики на сучасному етапі», (Харків, 5 жовт. 2012 р.). Харків : ХНУВС, 2012. С. 84–86.
13. Колесниченко А. Н. Следственная ситуация: спорные вопросы, понятия и возможности решения проблемы. Криминалистические проблемы пространственно-временных факторов в методике расследования преступлений. Иркутск. 1983. С. 29–33.
14. Колеснік І. І. Особливості підготовки і проведення слідчого експерименту при розслідуванні злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту. Вісник Харк. нац. ун-ту. імені В.Н. Каразіна. 2016. Вип. 22. С. 212–215.
15. Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология. Харьков :Консум, 1999. 157 с.
16. Коновалова Е. В., Сербулов А. М. Следственная тактика: принципы и функции. Киев, 1983. 112 с.
17. Коропецька С. О. Зразки, що відбираються для експертизи: їх юридична природа та сучасне розуміння. *Право. UA*. 2015. № 3. С. 103–108.
18. Коропецька С. О. Способи фіксації біологічних зразків, відібраних для експертизи. *Наук. вісник Дніпропетров. держ. ун-ту внутр. справ*. 2015. № 4. С. 314–321.
19. Коропецька С. О., Юрчишин В. М., Савченко В. А. Відібрання зразків біологічного походження під час досудового розслідування : Монографія. Чернівці Технодрук, 2019. 184 с.
20. Леженіна Л. М. Пізнавальна діяльність слідчого на різних етапах розслідування. Харків, 2010. 50 с.
21. Леженіна Л. Н. Професійно-психологічний вплив слідчого на допитуваного при проведенні допиту. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди. 2009. Випуск 31. С. 156.
22. Ляш А. О., Благодир А. А. Застосування примусу під час провадження слідчих дій : Навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. Київ : Освіта України, 2010. 190 с.
23. Матієнко Т. В., Романюк Г. С. Особливості психологічного впливу при допиті неповнолітніх. Становлення особистості професіонала: перспективи й розвиток: матеріали III Всеукр. науково-практич. конфер. (Одеса, 19 лютого 2010 р.). Одеса : ОДУВС, 2010. 450 с.
24. Морозов А. В. Психология влияния. СПб. : Питер, 2001. 506 с.

25. Настільна книга слідчого : Наук.-практ. видання. / [Панов М. І., Шепітько М. Ю., Коновалова В.О. та ін.]. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2015. 736 с.
26. Осмолян В. А. Прокурорський нагляд та участь прокурора у слідчих діях за новим кримінальним процесуальним законодавством України. Університетські наукові записки. 2013. № 3 (47). С. 483–488.
27. Очеретяний В. А. Організація і тактика проведення слідчого експерименту : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Дніпропетровськ : ДДУВС, 2015. 216 с.
28. Погорецький М. А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні. Юридичний часопис Нац. акад. внутр. справ. 2013. № 2. С. 270–276.
29. Подголин Е. Е. Тактика следственных действий : Учеб.-практ. пособие ; под ред. и с предисл. проф. Быховского И. Е. Изд. 3-е, перераб. и доп. Киев, 1997. 71 с.
30. Процюк О. М. Застосування методів психологічного впливу під час допиту неповнолітніх. Наук. вісник Львівського держ. ун-ту внутр. справ. Серія юридична. 2013. Вип. 1. С. 402–412.
31. Рыжаков А. П. Освидетельствование. Личный сыск. Следственный эксперимент. Получение образцов для сравнительного исследования : Науч.-практ. руководство. Москва : Изд-во «Экзамен», 2007. 319 с.
32. Сав'як О. В. Відібрання слідчим експериментальних зразків для проведення судових експертиз на етапі досудового розслідування. Міжнародні науково-практичні інтернет-конференції за різними юридичними напрямками. URL: http://www.lex-line.com.ua/?language=ru&go=full_article &id=1361.
33. Сидоренко Е. В. Тренинг влияния и противостояния влиянию. СПб. : Речь, 2003. 208 с.
34. Сливка С. С. Особливості допиту неповнолітніх у кримінальному судочинстві України. Право України. 2000. № 11. С. 122–125.
35. Чаплинська Ю. А. Слідчий експеримент (організаційний аспект). Криміналістичний вісник. № 1 (19). 2013. С. 43–48.
36. Чаплинський К. О. Тактичне забезпечення проведення слідчих дій : Монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-тет внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2010. 560 с.
37. Чаплінський К. О. Актуальні питання примусового освідування. Науковий вісник Дніпропетровського держ. ун-ту внутр. справ : Збірник наукових праць. 2013. № 3 (66). С. 393–397.
38. Черненко А. П. Кримінально-процесуальна регламентація слідчих дій : дис ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2004. 192 с.
39. Черноус Ю. М. Слідчі дії: поняття, сутність, напрями розвитку та удосконалення : дис... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2005. 245 с.

До теми 5

1. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина 1 : Підручник. Харків: Вид-во НУВС, 2002. 336 с.

2. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності : Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 272 с.
3. Басиста І. В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування : Монографія. Івано-Франківськ : «Типовіт», 2011. 500 с.
4. Василенко О. Питання взаємодії оперативного підрозділу, слідчого та координуюча роль прокурора як процесуального керівника у кримінальному провадженні. Вісник прокуратури. 2013. № 2. С. 24–28.
5. Дидоренко Э.А. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение). Учебное пособие / Э.А. Дидоренко, Б.И. Бараненко, В.И. Глазков, Н.И. Курочка – К.: Центр учебной литературы, 2007. – 264 с.
6. Журавленко Н. И., Халиков А. Н., Яковец Е. Н. Юридическое, техническое и информационно-аналитическое обеспечение оперативно-розыскной деятельности : Учебное пособие. Москва : Юрлитинформ, 2010. 472 с.
7. Зеленецкий В. С., Козьяков И. Н. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью ОРД. Харьков, 2003. 260 с.
8. Ковальська В., Бандурка О. Психолого-педагогічне та кадрове забезпечення діяльності ОВС. Вісник Академії управління МВС. № 4. 2009. Київ : Акад. управління МВС, 2009. С. 127–134.
9. Корневский Ю. В., Токарева М. Е. Использование результатов оперативно-розыскной деятельности в доказывании по уголовным делам : Метод. Пособие. Москва : Юрлитинформ, 2000. 144 с.
10. Легостаев В. П., Прохоров Л. А. Основы оперативно-розыскной деятельности : Монография. Краснодар КСЭИ, 2013. 148 с.
11. Лейкин Р. И. Соблюдение законности при осуществлении оперативно-розыскной деятельности (по материалам уголовно-исполнительной системы) : автореф. дис.... канд. юрид. Наук: 12.00.09. Владимир, 2012. 22 с.
12. Лук'янчиков Б. Е. Поняття розшукової діяльності в криміналістиці. Збірник наукових тез за матеріалами міжвузівського круглого столу «До дня юриста», уклад. О.Л. Стасюк ; гол.ред. Р.П. Карпюк. Луцьк, 2011. 226с. С. 98–102.
13. Оперативно-розшукова діяльність : Навч. посібник / [Моїсєєв Є. М., Джужа О. М., Никифорчук Д. Й. та ін.] ; за ред. проф. О. М. Джужі. Київ : Правова єдність, 2009. 310 с.
14. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : Курс лекцій. – У 2-х ч. / Авт. кол. : В.М. Шалаєв, В.О. Черков, А.В. Мовчан та ін. ; Відп. ред. В.О. Сілюков. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 329 с.
15. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: Загальна частина : Підручник / За ред. С.П. Черних, М.П. Водька, О.Ф. Долженкова. Київ : Відділ ред.-вид. д-ті МВС, ДНДІ МВС України, 2012. 884 с.
16. Оперативно-розшукова діяльність та додержання державної таємниці в країнах СНД: збірник законів про оперативно-розшукову діяльність та державну таємницю / Укладачі: Кириченко О.В., Зубач І.М., Новіков О.В., Білий А.В. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 464 с.
17. Попередження і розкриття злочинів підрозділами карного розшуку : Підручник ; За заг. ред. Ю. Ф. Кравченка. Київ : РВВ МВС України, 2000. 392 с.

18. Римарчук О. В. Оперативні підрозділи: реалії нового кримінального процесуального законодавства України. Юрид. часопис Нац. акад. внутр. справ. 2013. № 2. С. 257–260.

19. Сафронов С. О. Оперативно-розшукове супроводження кримінального провадження: сучасний стан та перспективи розвитку. Цифрова бібліотека України. URL: http://elib.org.ua/theoryoflaw/ua_readme.php?subaction=showfull&id.

20. Сілюков В. О. Засоби оперативно-розшукової діяльності : Навч.-метод. посібник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ / В.О. Сілюков, В.О. Черков. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2007. 96 с.

21. Халиков А. Н. Оперативно-розыскная деятельность по борьбе с коррупционными преступлениями, совершаемыми должностными лицами органов власти : Монография. Москва : Инфра-М, РИОР, 2012. 342 с.

22. Чорноус Ю. М. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка : наук.-теорет. журн. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2011. № 1. С. 240–249

23. Швидкова О. В. Процесуальні повноваження оперативних підрозділів на стадії досудового розслідування. Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. 2013. Том 26 (65). № 2-1 (Ч. 2). С. 377–383.

24. Шевчук О. Ю. Реалізація принципів ОРД при розкритті злочинів оперативними підрозділами. Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та правоохоронної діяльності : матеріали наук.-практ. конф., (10–11 квіт. 2009 р.) / за ред. Л. В. Кравченко. Київ, 2009. Ч. 2. С. 76–78.

До теми 6

1. Бедняков Д. И. Непроцессуальная информация и расследование преступлений. Москва, 1991. 208 с.

2. Быков А. В. Особенности проведения оперативно-розыскной деятельности ФБР США. Международное уголовное право и международная юстиция. 2015. № 2. С. 23–24.

3. Громов Н. А., Пономаренко В. А., Гушин А. Н., Францифоров Ю. В. Доказательства, доказывание и использование результатов оперативно-розыскной деятельности. Москва : ПРИОР, 2001. 208 с.

4. Зеленская Т. В. Соотношение уголовно-процессуальной и оперативно-розыскной деятельности : Монография. Москва : Акад. управ. МВД России, 2010. 160 с.

5. Ірхін Ю. Б. Психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів : Навч. посібник. Київ : РВЦ КНУВС, ДП «Друкарня МВС», 2007. 96 с.

6. Кабаченко Т. С. Методы психологического воздействия. Москва : Пед. слово, 2000. 540 с.

7. Карпиловская С. Я., Миттельман Р. И., Ткаченко Е. Р. Основы профессиографии : Учеб. пособие по спецкурсу для студ. пед. ин-тов. Брянск, 1991. 75 с.

8. Морозов А. В. Психология влияния. СПб. : Питер, 2001. 506 с.

9. Оперативно-розшукова діяльність : Навч. посіб. / [Моїсєєв Є. М., Джужа О. М., Никифорчук Д. Й. та ін.] ; за ред. проф. О. М. Джужі. Київ : Правова єдність, 2009. 310 с.

10. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : Курс лекцій. У 2-х ч. / Авт. кол. : В.М. Шалаєв, В.О. Черков, А.В. Мовчан та ін. ; Відп. ред. В.О. Сілюков. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. 360 с.

11. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: Загальна частина : Підручник / За ред. С.П. Черних, М.П. Водька, О.Ф. Долженкова. Київ : Відділ ред.-видав. д-ті МВС, ДНДІ МВС України, 2012. 884 с.

12. Оперативно-розшукова діяльність та додержання державної таємниці в країнах СНД : збірник законів про оперативно-розшукову діяльність та державну таємницю / Укладачі: Кириченко О.В., Зубач І.М., Новіков О.В., Білий А.В. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 464 с.

13. Орбан-Лембрик Л. Е., Коцинець В. В. Юридична психологія : Навч. Посібник. Чернівці : Книги - XXI, 2007. 448 с.

14. Пиз А. Р. Язык телодвижений: как читать мысли других по их жестам. Нижний Новгород, 1992. 367 с.

15. Противодействие преступлениям террористической и экстремистской направленности. Вопросы теории и практики оперативно-розыскной деятельности : Учеб.-метод. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Юриспруденция» ; Под ред.: Волченков В.В., Михайлов Б.П. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2013. 432 с.

16. Психологія здійснення проникнення негласних працівників до ОЗУ : Наук.-практ. посібник / [Бараненко Б. І., Дідоренко Е. О., Долженков О. Ф. та ін.] ; за ред. Я. Ю. Кондратьєва, Е. О. Дідоренка. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2004. 292 с.

17. Савинский А. В. Актуальные проблемы юридической регламентации оперативно-розыскной деятельности : Монография. Арангельск : Изд-во Помор. ун-та, 2010. 405 с.

18. Софронов В. Н. Оперативно-розыскные проблемы борьбы с преступлениями против собственности : Монография. Москва : Юрлитинформ, 2014. 232 с.

19. Федотов В.П. Информационно-аналитическое обеспечение оперативно-розыскной деятельности аппаратов уголовного розыска МВД, ГУВД, УВД по предупреждению и раскрытию умышленных убийств : Монография. : Москва : ФГУ ВНИИ МВД России, 2011. 140 с.

20. Фирсов О. В. Теоретико-правовые проблемы осуществления оперативно-розыскных мероприятий : Монография. Омск: Изд-во Омск. акад. МВД России, 2011. 192 с.

21. Шиханцов Г. Г. Юридическая психология. Москва: Зеркало, 1998. 352 с.

22. Щетнев Л. Е. Правовое регулирование организации и тактики оперативно-розыскной деятельности в уголовно-исполнительной системе : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Владимир, 2011. 25 с.

23. Юридична психологія : Підруч. для студ. / [В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко, Я.Ю. Кондратьєв, М.В. Костицький, С.А. Тарарухін,

Г.О. Юхновець] ; ред. : Я.Ю. Кондратьєв ; Нац. акад. внутр. справ України. Київ : Ін Юре, 2000. 351 с.

До теми 7

1. Бабакин В. М. Окремі аспекти взаємодії слідчих і оперативних працівників щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Актуальні проблеми застосування нового кримінального процесуального законодавства України та тенденції розвитку криміналістики на сучасному етапі : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 5 жовт. 2012 р.) / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Харків : ХНУВС, 2012. 410 с.

2. Бондар Г. Ю. Особливості розслідування кримінальних справ групою слідчих з різних правоохоронних відомств. Вісник Нац. ун-ту внутр. справ (спецвипуск). Харків. 2000. С.130–133.

3. Бондар Г. Ю. Проблеми взаємодії слідчих правоохоронних відомств при розслідуванні особливо складних злочинів у кредитно-фінансовій та банківській системах. Підприємництво, господарство і право. 2003. № 2. С. 94–96.

4. Бондар Г. Ю. Проблеми визначення сутності та значення взаємодії в діяльності слідчих правоохоронних відомств. Вісник Нац. ун-ту внутр. справ. Харків. 2003. Вип. 22. С. 138–143.

5. Вологин С. М. Взаимодействие следователя, оперативного работника уголовного розыска и эксперта-криминалиста при установлении лица, совершившего квартирную кражу. Москва : ВНИИ МВД СССР, 1985. 80 с.

6. Гуткин И. М. Правовые вопросы взаимодействия следователей и органа дознания в уголовном процессе (По материалам органов охраны общественного порядка). Москва : ВШ МООП СССР, 1967. 206 с.

7. Зеленская Т. В. Соотношение уголовно-процессуальной и оперативно-розыскной деятельности : Монография. Москва : Акад. управ. МВД России, 2010. 160 с.

8. Іщенко А. В., Марченко А. Б. Слідчі помилки: сутність, методи дослідження та шляхи запобігання : Монографія. МВС України ; Луганський ДУВС. Луганськ, 2010. 215 с.

9. Каткова Т. В., Бабич А. А. Взаємодія слідчого з підрозділами Збройних Сил України в розкритті та розслідуванні терористичних актів. Актуальні проблеми застосування нового кримінального процесуального законодавства України та тенденції розвитку криміналістики на сучасному етапі : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 5 жовт. 2012 р.) / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Х. : ХНУВС, 2012. 410 с.

10. Кравченко Н. С. Особливості взаємодії оперативних та слідчих підрозділів згідно нового КПК України. Актуальні проблеми застосування нового кримінального процесуального законодавства України та тенденції розвитку криміналістики на сучасному етапі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 5 жовт. 2012 р.) / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Харків : ХНУВС, 2012. 410 с.

11. Кругликов А. П. Сущность и правовые формы взаимодействия органов предварительного следствия и дознания : Учеб. пособие. Волгоград : ВСШ МВД СССР, 1985. 60 с.

12. Курилін І. Р. Взаємодія слідчих з оперативними підрозділами при розслідуванні злочинів у сфері інтелектуальної власності. Правове забезпечення взаємодії оперативних підрозділів та слідчих апаратів у розкритті та розслідуванні злочинів : Матер. міжвузівської науково-теоретичної конференції (м. Київ 17-18 травня 2005 року). Київ, 2005. 375 с.

13. Погорецький М. А. Кримінально-процесуальні правовідносини слідчого з органом дознання, начальником слідчого відділу та прокурором : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 1997. 17 с.

14. Правоохоронні органи у боротьбі з організованою злочинністю: компетенція та взаємодія / [Матусовський Г.А., Бодянський Є.В. та ін.]. Питання боротьби зі злочинністю : Збірник наукових праць. Харків : Право. 1998. № 2. С. 19–61.

15. Рогожин В. А. Взаимодействие следователя с органами дознания при расследовании преступлений несовершеннолетних : Учеб. пособие. Киев : КВШ МВД СССР им. Ф.Э. Дзержинского, 1985. 83 с.

16. Сліпченко В. І. Особливості взаємодії оперативних та слідчих підрозділів за новим КПК України. Актуальні проблеми застосування нового кримінального процесуального законодавства України та тенденції розвитку криміналістики на сучасному етапі : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 5 жовт. 2012 р.) / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінологічна асоціація України. Харків : ХНУВС, 2012. 410 с.

17. Федоверко В. Координація дій – запорука ефективної боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Вісник прокуратури. 2001. № 6 (12). С. 79.

18. Чуфаровский Ю. В. Психология оперативно-розыскной и следственной деятельности : Учеб. пособие. Москва : Изд-во Проспект, ТК Велби, 2006. 208 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

http://portal.rada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Урядовий портал України
http://tarasei.narod.ru/uchtgp.html	Правова бібліотека: література з теорії держави і права
http://pravoznavec.com.ua	Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури
http://orel.rsl.ru/pslog.htm	Сучасна психологія
http://psylib.kiev.ua	Психологічна бібліотека «Самопізнання і саморозвиток»
http://bookap.info	Бібліотека психологічної літератури ВООКАР
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
http://www-i-u.biblio/default.aspx	Бібліотека навчальної і наукової літератури

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Юрчишин В. М., Савченко В. А., Юрчишин Ю. В.

Тактико-психологічні засади
слідчої та оперативно-розшукової
діяльності

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
для студентів денної форми навчання

Підписано до друку 03.01.2020. Папір офсетний. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 4,18. Вид. № 20-1. Зам. № 1. Тираж 100 прим.
Виготівник: Яворський С. Н.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ЧЦ №18 від 17.03.2009 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. 099 73 22 544